VISŲ ŠALIŲ KATALIKAI DARBININKAI VIENYKITĖS!

DARBININKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ R. K. SV. JUOZAPO DARBININKŲ SĄJUNGOS ORGANAS

EINA ANTRADIENIAIS IR PENKTADIENIAIS

EINA NUO 1915 METŲ — SOUTH BOSTON, MASS., SAN[illegible] JANUARY 28 D., 1930 M., Nr. 8. — KAINA 5 CENTAI

MEKSIKOS DARBININKŲ ALGOS EINA VALDANČIAI PARTIJAI

MEXICO CITY, sausio 27 d. — Prezidentas dekretu paskelbė įsakymą, kad visi civiliai darbininkai Meksikoj tuir dirbti be atlyginimo pirmą dieną kiekvieno mėnesio. Tos dienos uždarbis eis revoliucijinės partijos sąskaiton.

Vadinasi Meksikos valdžia prievarta išplėšia sunkiai pelnytą darbininkų uždarbį.

RAUDONIEJI SUSIKIRTO SU NACIONALISTAIS INDIJOJ

BOMBAY, India, sausio 27 d. — Apie 300 komunistų užpuolė nacionalistų masinį mitingą, suruošta paminėjimui nepriklausomybės dienos. Įsibrukę į svetainę nuplėšė tautinę vėliavą ir bandė užkabyti raudoną vėliavą. Įvyko susikirtimas. Bet komunistai liko nugalėti ir išmesti lauk iš svetainės.

Kituose miestuose įvyko didelės demonstracijos.

KRIZIS DĖL STUDENTŲ STREIKO ISPANIJOJ

MADRID, sausio 27 d. — Jau nuo kiek laiko streikuoja Madrid universiteto studentai, protestuodami prieš diktatorišką tvarką šaly.

Diktatorius Primo De Rivera išleido įsakymą studentus areštuoti, bet vidaus ministeris atsisakė diktatoriaus įsakymą pildyti.

Tad kilo vyriausybėje tirnimasis ir galima laukti naujos revoliucijos.

PRASIDĖJO PROTESTAI PRIEŠ BOLŠEVIKŲ TERORĄ

Anglų laikraštis "The Daily Telegraph" gruodžio 21 d. praneša, kad iš vakaro Londone įvyko didelė protesto demonstracija prieš bolševikus dėl krikščionių persekiojimų Rusijoj. Susirinko protestuoti į didžiulę Alboto salę visokių krikščioniškų tikėjimų žmonės, dalyvavo žydai. Susirinkime kalbėjo pasauliečiai ir dvasiškiai. Žmonių salėje buvo apie 8 tūkstančiai.

Susirinkimą sušaukė "krikščioniškojo protesto komitetas." Išnešta smarkios protesto rezoliucijos prieš tebetęsiamą ir kraugeringą persekiojimą Rusijoj, o ypač prie štai, kad panaikintas religinis jaunimo mokymas." Reikalauta iš Britanijos valdžios padaryti smarkiausius įspėjimus Sovietams, kad persekiojimui padarytų galą.

Lordo Brentfordo pranešimas.

"Tai yra kraugeringiausias ir smarkiausias persekiojimas, kokį krikščionys iškentė nuo Romėnų imperijos laikų," kalbėjo jis pasiūlydamas rezoliucijas.

"1918—1920 metais Rusijoj buvo kankinti 26 arkivyskupai ir vyskupai ir 6,775 kunigai. Pasauliečių vyrų ir moterų, kurie buvo nukankinti, yra ištisi legionai."

"Permo arkivyskupas buvo gyvas palaidotas pirma išlupus jam akis, kitas vyskupas buvo pakartas ties altorium, dar vienas užkastas nėgesintose kalkėse. Vienas asmuo buvo apnuogintas ir pilamas šaltu vandeniu, kol jis pavirto sušalusio ledo figūra. Tokios buvo velniško sumanymo aukos."

Laikraščiai praneša, kad panašūs protestai pradėti ir Prancūzijoje.

PAPLAUSKAS DĖKOJA LENKAMS UŽ PAGALBĄ,

už kurią šmeižia lietuvius ir lošia "stukulką."

VILNIUS.—"Kurjer Wilenski" praneša, kad emigrantų vadai Paplauskas ir Januškis jam atsiuntę laišką — atsišaukimą, kuriam dėkojama lenkų visuomenei už pagalbą 150 emigrantų, kurie radę darbą lenkų valstybės teritorijoj. Kadangi dabar dalis emigrantų darbo nustojusi, atsišaukime lenkai raginami juos paremti, vėl suteikiant kokį nors darbą.

"Życie Ludu" rašo, kad Vilniuj šiuo metu esą apie 30 lietuvių emigrantų. Butą, šviesą ir išlaikymą emigrantai gauna nemokamai, o smulkioms išlaidoms gauną po 2 zl. kasdien. Tie "zlotiniai" patriotai, kaip juos vadina laikraštis, "Pirmyn" skiltyse dergia už tai lietuvių veikėjus arba nuo ryto iki vakaro varo "stukulką."

SUDIEV

Kun. Jonas J. Jakaitis, buvęs Worcester'io Šv. Kazimiero parapijos klebonas, šiandien, sausio 28 d., rytiniu traukiniu išvyko į Chicago Tėvų Marijonų Vienuolyną. Tėvo Jakaičio palydėti susirinko apylinkės dvasiškiai ir svietiškiai profesijonalai, biznieriai ir jo buvę parapijiečiai.

Kun. Jonas J. Jakaitis buvo visų mylimas ir gerbiamas vadas.

Kun. A. Petraitis, dabartinis tos parapijos klebonas sau į talką pasikvietė kun. S. Stonį, Šv. Kazimiero draugijos kaliotinį Amerikoje.

KOMUNISTAI ĮSVEDĖ DARBININKUS Į KOVĄ SU GINKLUOTA POLICIJA

BUFFALO, N. Y. — Šiame mieste daug žmonių yra be darbo ir tiesiog badauja.

Komunistai pasinaudodami darbininkų nelaime išvedė į demonstraciją.

Kada policija uolė demonstrantus išvaikyti, tai komunistai kurstė darbininkus nepasiduoti. Bedarbiai policijai pasipriešino. Rezultatai: keliolika darbininkų kruvinai sumušta ir šeši areštuoti.

Bloga, kada beginkliai darbininkai priešinasi ginkluotai policijai.

SOV. RUSIJOJ ĮVEDAMAS VISUOTINIS KALĖJIMAS

Kas neina į kolchozus, tas varomas į priverstinus darbus.

BESIEDOVSKIS ATVAŽIUOJAS AMERIKON

Varšuva.—Kalbėdamas su lenkų rašytoju Zrembrovičium, garsus Besiedovskis pareiškė, kad jis artimiausiomis dienomis išvyksta į Ameriką, kur skaitys eilę pranešimų apie Sovietų Rusijos žydų padėtį. Žydų padėtį Besiedovskis laikąs labai sunkia, tiek dėl ekonominio spaudimo, tiek ir dėl ateiseminio išsiplėtimo, kuriam neva pritaręs Stalinas. Pasimatymas tarp Zrembrovičiaus ir Besiedovskio įvyko vienam Paryžiaus restorane, kur susirenka lenkai. Zrembrovičius paklausė Besieovskį; ar nesibijo jis bolševikų keršto. Tada Besiedovskis atsakė, kad jam, kaipo politiniam veikėjui, visuomet pavojų netrūksta ir teatraliu gestu išsiėmė iš kišeniaus užtaisytą brauningą, kurį jis su savim visuomet nešiojąs.

HELSINKIS. — Suomių spauda tebededa pranešimus apie Karelijos ūkininkų išsiuntimus į Archangelsko ir Murmansko rajonus, kad Sovietų įstaigos nusistačiusios juos išnaudoti drauge su Solovecų koncentracijos stovyklos kaliniais miško darbams. Sovietų įstaigos, lyginančios išsiunčiamus Karelijos ūkininkus su Solovcuose internuotais kaliniais, nes ir vieni ir kiti dirbą prievartos tvarka be atlyginimo.

Daugelis suomių laikraščių prikiša vyriausybei, ypač užsienių reikalų ministerijai, kad jos nesiėmusios žygių Karelijos ūkininkų likimui palengvinti. Užsienių reikalų ministeris Prokope, sąryšy su tuo, pareiškė, kad vyriausybė renka tuo klausimu žinias ir jis bus apsvarstytas artimiausiam ministerių kabineto posėdy.

$125,000.00 GAISRAS MONTELLOJ

Brockton, Mass. — Sekmadieny, sausio 26 d. kilo gaisras Franklin viešoj mokykloj, Montello. Privažiavo gaisrininkų iš visų apylinkės miestelių. Trys gaisrininkai sužeista.

Gaisras padarė $125,000 nuostolių.

RADO SODOMOS-MIESTO LIEKANAS?

Senovės palikimų tyrinėtojai visai netikėtai rado į šiaurę nuo Negyvosios pūros sudegusio miesto griuvėsius. Archeologų spėjimais, miestas sudegęs žalvario amžiuj ir nuo to laiko nebuvo gyvenamas. Manoma, kad tai dėl savo nedorybių Dievo sudeginto miesto Sodomos liekanos.

MEKSIKA SMERKIA SOVIETŲ RUSIJĄ

MEXICO CITY. — Vyriausybė atšaukia savo atstovą iš Maskvos ir nutraukia draugingumo santykius su Sovietų Rusija dėl to, kad Washingtone, Buenos Aires ir Brazilijoj komunistai buvo surengę priešvaldiškas demonstracijas.

Komunistų demonstracijos buvę rengiamos Sovietų vyriausybės iniciatyva.

MIRĖ TEISĖJAS LOURIE, VARĖNIŠKIS

Boston, Mass. — Sausio 18 d. mirė Aukštesnio Teismo Teisėjas David A. Lourie, 51 metų amžiaus. Sekmadieny, sausio 19 d. palaidotas iškilmingai iš žydų sinagogos. Laidotuvėse dalyvavo teisininkai, advokatai, miesto ir valstijos viršininkai. Teisėjas Lourie gyveno Roxbury. Jis gimęs Lietuvoj, Varėnos miestely. Į Ameriką atvežtas šešių metų amžiaus. Kadangi jo tėvai buvo neturtingi, tai teisėjas Lourie dirbo ir mokinosi. Teisėju paskirtas 1922 m. Paliko žmoną ir keturis vaikus.

TRIJŲ METŲ SUKAKTUVĖS

Pirmadienį, sausio 27 d. sueįo lygiai trys metai kai mirė garbingas Bažnyčios ir mūsų tautos vadas arkivyskupas Jurgis Matulevičius.

Minėdami šias sukaktuves atnaujinkime prižadus būti ištikimais Bažnyčiai ir tvyrot ir toliau gerbiamo vado pavyzdį.

CONNECTICUT VALSTIJOS LIETUVIAI DIDŽIUOJASI DEMONSTRACIJOJ WATERBURY

Kun. A. Vaškelis netikėtai lankėsi redakcijoj ir suteikė žinučių iš buvusios sausio 26 d. konferencijoj D. L. K. Vytauto sukaktuvėms minėti.

Konferencijoj dalyvavo 120 delegatų iš visos Connecticut ir daug svečių.

Nutarta, kad lietuviai iš visų tos valstijos kolonijų, D. L. K. Vytauto 500 sukaktuves minėti suvažiuotų į Waterbury, Conn. Sukaktuves minės bažnyčioje, svetainėje ir demonstracijomis ant gatvių.

TŪKSTANTINĖ MINIA DALYVAVO "DARBININKO" KONCERTE

ŠIMTAI GRĮŽO Į NAMUS NEGAVĘ VIETOS SVETAINĖJE

Sekmadieny, sausio 26 d., "Darbininko" koncerte dalyvavo apie 1,000 žmonių iš visos apylinkės.

Dar prieš šeštą valandą stovėjo šimtai žmonių ir laukė atidarant svetainę. Apie ašuntą val. ne tik visos sėdynės buvo užimtos, bet ir apie porą šimtų jau stovėjo. Vėliau atėjo daugiau.

Programas buvo įvairus ir turiningas. Art. J. Babravičius buvo koncerto žvaigždė.

Žmonėms programas patiko. Tokio koncerto dar nėra buvę.

Dainininkų buvo iš Worcester, Lowell, Lawrence, Nashua, Norwood, Montello, Cambridge ir So. Boston'o.

Dalyvavo šie kunigai: K. Urbonavičius, Dr. J. Navickas iš Chicagos, J. Švagždys, F. Virmauskis, F. Juškaitis, F. Strakauskas, F. Juras, L. Kavaliauskas, I. Abromaitis, F. Norbutas ir S. Kneižis.

Iš profesionalų dalyvavo šie advokatai: Ig. Barkus iš Worcester, El. Kalinauskaitė, A. ir Z. Šalnos.

Gydytojai: J. Landžius iš Worcester, J. L. Pašakarnis su žmona.

Iš biznierių buvo tiek, kad visų nei nėra galimybės išvardyti. Bet didžiausia dalį publikos sudarė paprasti darbininkai ir darbininkės, LDS. ir "Darbininko" rėmėjai.

Gausi publika neapsivilė, nes tokio gražaus, įvairaus ir turiningo programo dar nėra buvę.

Plačiau parašysime kitame numery.

ŽYDŲ DRAUGIJA PERŽIŪRĖTI JĖZAUS KRISTAUS PASMERKIMO MIRTI TEISĖTUMĄ

Teisininkas Schwayder iš Denverio (Amerikoj), žydas, žadąs įkurti draugiją, kurios tikslas būsiąs paruošti peržiūrėjimą J. Kristaus pasmerkimo mirti procesą. Tuo tikslu būsiąs sušauktas didelis Sinedrijumas Jeruzalėje, susidedąs iš žymiausių žydų rabinų ir mokslininkų kuris išspręsias, ar teisėtai žydai pasmerkė J. Kristų. Jei pasirodytų, kad J. Kristus buvo nekaltai pasmerktas, tai Sinedrijumas turėtų prisipažinti esąs kaltas ir prašyti Dievo atleidimo. Schwayderio giliu įsitikinimu, žydams rodoma 19 amžių neapykanta yra kilusi ne iš kur kitur, kaip tik iš neteisėto J. Kristaus pasmerkimo mirti.

"Šaltinis"

LATVIJA NORI TIESAUS SUSISIEKIMO KAUNAS-LIETUVA

TURTINGA MOTERIS PASIŲSTA Į PATAISOS NAMUS

Melrose, Mass. — Pereitą savaitę Mrs. Anna M. Feeley buvo pristatyta į teismą už girtuokliavimą ir neprižiūrėjimą savo mažų vaikučių, 5 mėnesių amžiaus, 2 metų ir 5 metų mergaitės. Teisėjas Sisk išklausęs policijos kaltinimų ponią Feeley pasiuntė į pataisos namus. Ji turėjo namus, automobilį ir tarnaitę, bet namų nežiūrėjo.

RYGA—Latvijos geležinkelio valdyba nutarė kreiptis artimiausiu laiku į Lietuvos susisiekimo ministeriją siūlydama atidaryti tiesioginį geležinkelio susisiekimą tarp Liepojos ir Kauno. Tai daroma, kad padidintų keleivių judėjimą iš Lietuvos į Liepojos kurortus.

Dievas yra didingumo dovas.—Ernest Hello.

inios Iš Lietuvos

LENKŲ PABĖGĖLIO BYLA

Taipėda.—Kaip savo laiku buvo pranešta, į Klaipėdos uostą prancūzų laivu "Degue" neseniai gavo atvažiuoti lenkų pilietis Jaroševičius, kurį 2 lenkų policijos tarnautojai gabeno iš Braziliją į Lenkiją. Klaipėdoj jis mėgino pabėgti, bet pasiekė policija jį suėmė ir atgabeno į Kauną, kur buvo paduotas į kalėjimą. Jo byla paduota Klaipėdos krašto prokuroro pavaduotui, kurio nutarimu Jaroševičius yra nubaustas 2 mėn. kalėjimo už nelegalų Lietuvos sienos perėjimą.

Kaip žinoma, Jaroševičius savo laiku buvo Vilniaus miesto vyresniuoju eigulių, pagrobęs žymią valdiškų pinigų sumą, pabėgo į Braziliją. Ten jis buvo sugautas lenkų slaptos policijos atsiųstas iki Klaipėdos, nuo kurios lenkų policijos valdininkai grįžo į Lenkiją tuščiomis rankomis.

KAS ĮSTENGS NELEISTI ŽMOGUI MELSTIS?

Atvykstantieji čia iš lenkų Sovietų pasienio keleiviai pasakoja, kad, sąryšy su Sovietų vyriausybės antireligine kova, Kalėdų išvakarėse ties lenkų Sovietų pasienio suplaukė dideli būriai gudų ūkininkų, kurie stengėsi pereiti lenkų Sovietų sieną, kad galėtų lenkų teritorijoj dalyvauti religiniuose iškilmėse. Apie 150 žmonių pavyko tai padaryti, kiti gi buvo sovietų pasienio sargybos jėga atstumti nuo sienos. Ūkininkų būriai, kuriuos raudonarmiečiai sulaikė, klaupėsi ant sniego ir meldėsi. Pasprukusieji iš Sovietų teritorijos pasakoja, kad Kalėdoms artinantis, Sovietai suėmę daug katalikų, stačiatikių dvasininkų ir kad, sąryšy su tuo, įvykę susirėmimų tarp GPU agentų ir gyventojų. Masiniai suėmimai dar ir dabar tebesitęsia.

NETIKĖTINA DID. LIETUVOS PILIEČIŲ EKZEKUCIJA KLAIPĖDOS KRAŠTE

Tik dabar paaiškėjo atsitikusi Klaipėdos krašte visiškai netikėta istorija, kuri tikrai nustebins plačiąją visuomenę.

Lapkričio mėn. 29 d. Pagėgių apskr. gydytojas Endrulaitis ir dar vienas gydytojas, atvykęs iš Klaipėdos, dalyvaujant krašto policijos vachmistrui Nanjokui Pagėgių Panemunėje, kaimo gatvėje prie Luizo tilto gaudė žydelius, atvykusius iš Didžiosios Lietuvos prekybos reikalais ir, atvarę juos į krašto policijos stovyklą, leido kraują.

Pasienio policijos žiniomis, šis kraujo leidimas buvęs atliktas tikslu įštirti atvykusių iš Didžiosios Lietuvos prekybininkų kraują, nes jie esą atgabenę į Klaipėdos kraštą šiltinę ir kitokias užkrečiamas ligas. Tokio kraujo buvę surinkta apie pora litrų ir nusiųsta į Tilžės laboratoriją ištirti.

Ši ekzekucija padaryta apie 50 žydelių.

Lietuvių frakcija Klaipėdos seimely pažiūrėjo į tą įvykį kaip į nukreiptą bendrai prieš Didž. Lietuvą. Lietuvių frakcija įteikė Direktorijai griežtą paklausimą dėl minėtų įvykių, į kurį buvo seimely atsakyta gruodžio 30 d.

SAVIVALDYBIŲ RINKIMAI

Babtai. Valsčiaus savivaldybės rinkimai praūžė įtemptai. Aplenkintame valsčiuje "šliachta" visur brukė savus žmones.

Tarybon susirinko 10 atstovų, kurių nemaža dalis lenkuojančių arba drungnam vandeny išpraustų. Viršaičio rinkimai pračjo netvarkoje. Valsčiaus sekretorius Pranevičius vieną tarybininką gerą lietuvį Grajauską visai posėdin nekvietė, nors šis tą pačią dieną buvo valsčiuje.

Lietuviai tuo liko įžeisti. Ir dėl ko nekvietė? Greičiausiai norėjo viršaičiu turėti sau tinkamą charakterių žmogų. Kitą išrinkus jis galėsiąs netekti vietos.

Liko išrinktas Bražaitis.

KAUNAS.—Liet. žurnalistų sąjunga gavo pakvietimą įstoti į Tarptautinę žurnalistų sąjungą, kuri yra prie Tarptautinio intelektualinio bendradarbiavimo instituto (Paryžiuje).

PROF. VOLDEMARO VARGAI SU BUTU

Kaunas. Yra žinių, kad Lietuvos Banko Valdyba p. Voldemarui nuo sausio mėn. pradžios savo rūmuose atsakė butą ir patarė išsikraustyti kitur.

DĖL ŽMONIŲ, KURIŲ APETITAS YRA MENKAS

Jeigu jusų apetitas yra menkas, viršvinimas prastas, arba jeigu jus atsigaištate, turite suragusį pilvą, gausus ar išputusius vidurius ar pilvą, jei kankina galvos skaudėjimas, aitrumas, vėmimbas, kvaituliai, neveiklios kepenys, ar panašios ligos paeinančios nuo konstipacijos ir abelno nusilpnėjimo, jus rasite didelę pagelbą, jei jus imsite Nuga-Tone nors tik per kelias dienas, ir gyvenimas įgys naują ir saldesnę prasmę.

Nuga-Tone yra sveikatos ir spėkos atnaujavotojas, kuris pagamina užtektinai raudono, sveikaus kraujo. Jis pridaro spėką ir jėgą susilpnėjusiems nervams, muskulams ir organams, palengvina inkstų ar pusles degimą ir sustabdo kėlimąsi naktimis, sureguliuoja vidurius ir nugalį konstipaciją. Nuga-Tone pašalins tą jautimąsi nuvargusiu, sunegalėjusiu, nusikamavusiu ir sugrąžins polisingą, atgaivinantį miegą. Jus galite pirkti Nuga-Tone kur tik vaistai yra pardavinėjami. Jeigu jusų pardavėjas neturi jų stake, paprašykit jį užsakyti jų del jus iš savo džiabernio.

AS JAU NEBUS JAUNAS

metalės savę jaunuolių draugu tapti, kuris 1930 metais neužprenumeruos leidžiamo Kaune skleivių, skaisčiausio mūsų tauziedo, žurnalo

"ATEITIES"

rnalas eina sąsiuviniais po 64 kas mėnuo jau 10 metų. Jame gražių eilėraščių, beletristikos pykelių, įdomių ir rimtų straipsių, iliustracijų—pažinsi visą Lieos besimokančio jaunimo gyvenimą.

"Ateitis" visų pigiausias Lietuje žurnalas. Už $2.00 jį gausi mėnuo su mėnesiniu 16 pusl. "Šaltos Dvugo" priedu. Pusm. $1.00. Moksleivams: met. — 00, pusm. $0.50. Tad skubėk!

Adr.: "Ateitis," Kaunas, Laisės 3.

Kur trokšta rasos ,gamta gaivinasi stiprinasi saulės spinduliais, žmogaus širdis ilgisi tėvų gimtinės, gaivinasi ir stiprėjos gyvenimu ir žiniomis.

BRANGŪS TAUTIEČIAI!

Kas ugdytų Jumyse Broliai-Užjurie čiai meilę ir prisirišimą prie gimtosios šalelės Lietuvos? Kas nuolat palaikytų patriotizmą ir kurstytų katalikiškojo idealizmo ugnį?..

— Tai dar prieš Didįjį Karą plačiai žinomas ir visų mylimas, didelis, paveikslusis, gražus savaitraštis "Šaltinis." Jis nori tarnauti visai katalikiškajai visuomenei.

"Šaltinis" eina Marijampolėje (Lietuvoj) kas savaitė 20 didelių puslapių, ir kaštuoja metams Lietuvoje tik 8 litus, o Amerikoje 2 dolerius.

"Šaltinis" nori tapti dvasinių tiltu, kuris jungtų visos Lietuvos sunus su savo tautiečiais Amerikoje.

Jei dar neesi susipažinęs su "Šaltiniu," parašyk laišką šiuo adresu: "Šaltinis" Marijampolė, Lithuania, — gausi vieną nr. į susipažinimui nemokamai, o susipažinęs daugiau su juo niekuomet nesiskirsi.

Su pagarba,

"Šaltinio" Administracija

GIMINĖS IR PAŽĮSTAMI

Jūsų giminės ir pažįstami Lietuvoj, beabejo, nori žinoti, ką veikia Amerikoj katalikės moterys. Atsiųskite 2 dol. ir 50c. "MOTERŲ DIRVAI" o ji per ištisus metus keliaus Lietuvon ir jums papasakos.

"MOTERŲ DIRVA" yra vienatinis Amerikos lietuvių katalikių moterų žurnalas, leidžiamas Moterų Sąjungos. Joje šale straipsnių aktualiais moterų klausimais, šalę žinių iš viso pasaulio moterų gyvenimo, nuolatos eina šie skyriai: 1) Vaikų auklėjimas, 2) Sveikata, 3) Namų ūkis, 4) Mandagumas, 5) Literatūros skyrius ir kiti.

"MOTERŲ DIRVA" yra papuošta gražiais paveikslėliais ir vinjetėmis. Jos formatas (didis) toks, kad po metų galima pasidaryti dailią knygą. Nelaukite ilgai. Siųskite pinigus tuojau ir "MOTERŲ DIRVA" pradės eiti Lietuvon. Užsakymus siųskite šiuo adresu:

"MOTERŲ DIRVA"

3822 W. 24 Street, Chicago, Ill.

DARBO UKIO VALDYBOS NAUJI NARIAI

Prasidėjo gruodžio 2 d. Mokyklą telpa pradžios mokyklų butuose ir pamokos atliekamos popiet. Kaip teko nugirsti, Švietimo Ministerija atsisako "Saulės" draugijai sumokėti išlaidas rūmų remontui ir kitas, todėl draugija rūmus palieka savo žinioje ir, iki įkurs projektuojamą amatų mokyklą, ruošia mokiniams bendrabutį.

Iš "Saulės" gimnazijos visi mokiniai Švietimo Ministerijos nurodymu liko priimti valstybinėn. "Saulės" gimnazijos direktorius apsiriko, įspėdamas mokinius prieš streiką ir sakydamas, kad streiko žymesnieji dalyviai bus nubausti.

Okupuotoje Lietuvoje

KABELIAI, Gardino ap., Marcinkonių valsč. Kabelių bažnytkiemis yra gyvenamas vienų lietuvių. Čia jau devinti metai, kaip veikia "Ryto" mokykla, kurią skaitlingai lanko viso sodžiaus vaikai. Taip pat nuo keleto metų veikia Šv. Kazimiero Draugijos skyrius, kurian yra prisirašę apie 60 narių. Mokyklos ir draugijos įtaka yra didelė ir jaunimas yra gerokai apsišvietęs. Visa tik nelaimė, kad dar atsiranda tokių, kurie nėgsta buteliuką. O tai tersia viso jaunimo gerą vardą.

VIS TIE BEDARBIAI

Vilnius.—Dėl didelio skaičiaus bedarbių, kurių nėra kur padėti, jau nuo seniau imami iš gyventojų visokie pavidalo mokesniai. Pv. mokant už elektrą, kiekvieną mėn. reikia pridėti 50 gr. "na bezrobotnych," perkant gelžkelių važiuoti bilietą, nuo kiekvienų 5 zlotų moki 10 grošų "na bezrobotnych," o tų bedarbių, kaip buvo taip ir yra ir vis dar didėja.

VILNIUJ NIEKAS NIEKO NEPERKA

Vilnius. "Vilniaus Rytojus" praneša, kad prieš Kalėdų šventes judėjimas Vilniaus krautuvėse buvo visai menkas. Krautuviminkai nurodė, kad gyventojai pinigų neturi ir ima viską į skolą. Pav., valdininkas, priėmęs per mėnesį į skolą 200—250 zlotų sumai, sulaukęs pirmos kito mėnesio, atneša 50-100 atiduoti, o likusiais už-moka kitur padarytų skolų dalį ir nuo pirmos vėl gyvena į skolą, ir taip be galo. Dėl tokios sunkios ekonominės padėties ir visos šventės nesiskiria nuo paprastų dienų, nebent vienur kitur krautuvių languose prikabina menkos vertės blizgučių ir popierinių papuošalų, kurių vistiek niekas neperka.

LAIMĖS Į BRAZILIJĄ VALST. LIAUDININKŲ SUV. KOMITO ATSTOVAS

Ukmergės apskrity prieš paskutinius seimo rinkimus valstiečių liaudininkų agitatorius Kaselis, kuris vėliau buvo ir į seimą išrinktas. Pabaidus seimą, Kaselis Ukmergėje įsisteigė krautuvę ir varė biznį. Nedaug teturėdamas pinigų, jis prekes imdavo skolon už vekselius, kuriuos žiuoti prašydavo ūkininkų. Tie jam pažiuoti neatsisakydavo ir tokių vekselių išdavęs Kaselis 32,000 litų sumai, krautuvę slaptai perleido į kitas rankas, o jis pats nakčia paspruko į Braziliją. Dabar tie vekseliai tenka išpirkti ūkininkams, o tie, kurie nenori ar negali išpirkti, išlicituojami.

Niekas taip neardo pasitikėjimą žmogumi, kaip jo svyravimas momentuose, reikalaujančiuose ištikimo užsilaikymo ir tvirtumo užmanymuose.—Prof. St. Šalkauskis.

VISI Į DARBĄ

Girdėti nekartą kalbant žmones, o ypač tretininkus, kad negali sulaukti Pranciškonų su pamokslais.

Sakykit, Brangieji, dėlko Jūs taip klykiate? Ar ne dėlto, kad išgirsti iš jų pamokslų, pamokinimų, pasiklausti įvairais klausimais—, kad atgaivinti savy dvasinį gyvenimą?!

Nenusiminkite, Brangieji, jeigu tik pabandysite, galėsite kiekvieną mėnesį išgirsti tų laukiamų pamokinimų... Tik užsisakykite "VARPELĮ." Jį leidžia Tėvai Pranciškonai. "Varpelis" kainuoja 1930 m. vos tik 5 litai, gi pusei metų — 2 lit. 50 ct. Amerikoje vienas doleris. "Varpelis" žada būti 1930 m. daug gražesnis, daug įdomesnis, negu 1929 metais.

Kas tik gyvas, kas tik gali, Užsisakykite "VARPELĮ."

"Varpelis" žada 1930 metais platintojams dovanas:

1. Kiekvienas, kurs suras tris naujus 1930 met. "Varpelio" skaitytojus, kurie 1929 m. nėra skaitę, gaus sekančias knygas dovanų:

a) "Dievo stebūklai šv. mišiose" ir

b) "Jauni Didvyriai". (Gaus tie, kurie mokslus eina).

2. Kas surinks 7 arba 8 naujus "Varpelio" metinius skaitytojus, kurie nėra 1929 met. buvę, gaus šias knygas:

a) "Nuolankumas, Kun. Petrausko versta.

b) "Krikščionių Istorija" (mokslėiviai).

3. Kas surinks 10 "Varpelio" rėmėjų, gaus 1930 metais "Varpelį" dovanai.

Visi į darbą!

"Varpelio" kaina 1930 metams 5 litai, pusmečiui 2 litai 50 cent. Amerikoje 1 doleris, Latvijoj ir Estijoj tiek pat kaip Lietuvoje.

Adresas: Kaunas, Daugirdo gt. Nr. 2, "Varpelio" Administracijos Telefonas Nr. 3038.

KĄ TIK IŠĖJO IŠ SPAUDOS NAUJA KNYGA

VARDU

XXIX-TAS TARPTAUTINIS EUCHARISTINIS KONGRESAS

Parašė KUN. PROF. PR. BUČIS, M. I. C.

Labai įdomi knyga. Aprašymas žymiausių nuotikių Kunigo Prof. P. Bučio, M. I. C. kelionės į Australiją. Kaina minkštais viršeliais $1.50. Kietais viršeliais $1.00 Užsakymus siųskite sekančiu adresu:

"DARBININKO" ADMINISTRACIJA

366 West Broadway, South Boston, Mass.

"Darbininko" Katalogas

ĮVAIRIOS KNYGOS

Huckleberry Finas—labai įdomi apysaka ..... 75c.

Patarmės Moterims—pamokinimai moterims jų asmeniniame, šeimyniniame ir visuomeniniame gyvenime. Parengė Kun. V. Kuliešauskas ..... 15c.

Ben Hur—Istorijos apysaka iš Jėzaus Kristaus laikų. Labai įdomi ir gražiai žinoma knyga (audimo apdaru). Vertė Jonas Montvila $1.50

Auksinio Obuolio Historija (Graikų Mythologijos Žiupsnelis) su paveikslais. Lietuvių kalbon išguldė Alyva ..... 50c.

Trys Keleiviai—Krikščionis, Žydas ir Turkas. Pamokinanti apysaka. Parašė T. Vyšniauskas. Vertė P. B. ..... 40c.

Trumpi Skaitymėliai—labai gražūs pasiskaitymai apie įvairius gyvenimo atsitikimus. Parašė J. Tarvydas ..... 45c.

Turto Norma—moksliški pasiskaitymai. Parašė Uosis ..... 45c.

Didžiojo Karo Užrašai—su paveikslais iš 1914—16 metų Parašė P. Ažideikis ..... 65c.

Gerumas — aprašymas apie gerumą per Tėvą Faberą-Filipiną. Vertė Kun. P. L. ..... 15c.

Tabakas—Nuodai — rūkymo kenksmas; pagal d-rą Nikolskį parengė S. Kaimietis ..... 15c.

Užkeikta Mergelė su Barzda ir Barzdaskutis—apysaka 15c.

Katalikų Bažnyčia ir Demokratizmas. — Parašė kun. Tamas Žilinskas ..... 50c.

Apaštalystės Maldos Statutas. — Vertė Kun. P. Saurusaitis ..... 25c.

Kelionė Aplink Pasaulį per 80 dienų—Apie visas derybas be galo įdomūs nuotikiai kelionės per įvairius kraštus. Parašė Julius Verne. Vertimas J. Balčikonio $1.00

Pramoninės Demokratijos Pagrindai. Parašė Uosis ..... 75c.

Gegužės Mėnuo — Kun. P. Žadeikio. Kaina ..... 50c.

Aritmetikos Uždavinynas ..... 25c.

Vaikų Darbymečiui — Rinkinėlis kalbos mokslui ..... 50c.

Petriukas — laiškai vieno vaikelio. Vertė S. Bakauskas 15c.

Bolševizmas — Kas tai yra bolševizmas ir jo vykdymas Rusijoj ..... 15c.

Žaidimų Vainikas—Savybės vakarėliams ir gegužinėms su gaidomis. Sutaisė Matas Grigonis ..... 50c.

Laimė — (poėma). Parašė Vaitkus ..... 50c.

Mūsų Tikėjimas — išaiškinimas pagrindų mūsų tikėjimo. Vertė Jonas M. Širvintas ..... 50c.

Bitininkas. — Parašė Tėvas Jeronimas Pečkaitis ..... 50c.

Lietuvos Ženklai. — Išleido J. Šeškevičius ir B-vė, Kaunas ..... 40c.

Žmės ir Kalbėk: Deklamacijos, Monologai ir Dialogai. Parašė Juozas V. Kovas ..... 30c.

Graudūs Verksmai. — Vertė Vysk. A. Baranauskas ..... 10c.

Eucharistiškos Stacijos—Sulietuvino Kun. P. Juškaitis ..... 15c.

Kristaus Kryžius: Stacijos, Graudūs Verksmai, Maldos Gegužės, Birželio ir Spalių mėnesiams. Išleido kun. K. A. Vasys ..... 25c.

Dangaus Karalienė. — Surinko Kun. M. Gavalevičius; be apdarų 75 centai, su apdarais $1.00

Žmogus ir Gyvuolys, Parašė kun. P. Budys ..... 30c.

Socializmas ir Krikščionybė. Prof. V. Jurgučio ..... 10c.

Žydas Lietuvoje. Parašė S. Kaimietis ..... 10c.

Katalikizmas ir Tryspk. Dvi apysakos. (B. Vargšas) ..... 15c.

Maldos Galybė. Istoriškas piešinys IV-to šimtmečio krikščionybės. Lietuvių kalbon išguldė P. B. ..... 25c.

Trumpa Apologetika arba Kat. Tikėjimo Apgynimas. Pa Jono Kmito Bilės $1.00

Dr. Vinco Pietario Raštai. Istorijos apysaka. Du tomai. $1.00

Apie Apdraudą. Parašė J. S. Vasiliauskas ..... 5c.

Apsirikimų Komedija. Atsitikimas iš Amerikoniško gyvenimo. Išguldė Lapėiaus Vaikas ..... 10c.

Moterystė ir Šeimyna. Vertė J. Geruitis ..... 40c.

Gamtos Pradžiamokslis — Dr. A. Vileišis ..... 50c.

Limpamosios Ligos ir kaip nuo jų išsisaugoti? — Parašv negyvoji gamta: žemė, vanduo, oras. Parašė J. Baronas 50c.

Patrimpo Laiškai. — Išleido Kun. A. Miliukas ..... 60c.

Meilė (Poema). Parašė M. Gustaitis ..... 15c.

Nauja Skaitymui Knyga — (Dalis II). Su paveikslais ..... 75c.

Vienuolinė Luoma. Vertė Kun. P. Saurusaitis ..... 25c.

Vaikų Knygelė — su paveikslais ..... 30c.

Mano Patyrimai Didžiojoj Karėj, 1918 ir 1919 m. Parašė Kun. J. F. Jonaitis (Kapelionas) 25c

Moterystės Nesuardomybė. J. Lesauskis. Šv. Kaz. D-jos leidinys, Kaune ..... 10c.

Sunkiausiais Laikais. Parašė A. Rucevičius ..... 40c.

Šventas Gabrielius. Išleido Tėvas Alfonsas Maria C. P. ..... 25c.

Religijos Mokymo Metodika. Sutaisė K. J. Skruodys ..... 50c.

Leiskite Mažučiams Ateiti Prie Manęs. Sutaisė KuPranas ..... 40c.

Mūsų Dainiai. Parašė Kazys Puida ..... 50c.

Anderseno Pasakos—su paveikslėliais ..... 20c.

Trumpa Lietuvių Kalbos Gramatika. Paaršė J. Damijonaitis ..... 40c.

Europos Istorija. Vertė J. Andziulaitis ..... 50c.

Iš Kelionės po Europą ir Azija. Parašė Dranaičių Julė 2.50

TEATRAI

Nepaisytoja—keturių veiksmų drama. Parašė kun. Pr. M. Juras. Kaina 35c

Gilukingas Vyras—2 aktų komedija; parašė S. Tarvydas ..... 25c.

Elgetų Gudrumas, 3-jų veiksmų komedija. Parašė Seirijų nuozukas ..... 25c.

Ubagų Akademija ir Ubagų Balius — komedijos po 1 ak tą. Parašė Seirijų Juozukas 35c.

Sniegas—Drama 4-rių aktų. Vertė Akelaitis 40c

Esumas—3-čia dalis dramos "Gimstančios Tautos Genijus." Parašė Kun. E. Vaicekauskas 10c

Žydų Karalius — drama 4 aktų, 5 pav. Vertė J. M. Širvintas 30c

Visi Geri—3-jų veiksmų vaizdelis; parašė F. V. 10c

Patricija, arba nežinomoji kankinė — 4 aktų drama. Vertė Jonas Tarvydas 10c

Išganymo Apsireiškimai — atėjimas ir gyvenimas ant žemės Jėzaus Kristaus. Vaidinimas su gaidomis ..... 75c.

Dramos: 1) Germana; 2) Fabiola—5 aktų; 3) Liurdo Stebūklas — 4 aktų; parašė J. Tarvydas ..... 65c.

Knarkia Paliepus.—Komedija 1-me akte. Parašė Gineitis 15c.

Vaikų Teatrai: dalis I: 1) Pagalvok ką darai; 2) Jono laimė; 3) Pasakyk mano laimę. Surinko S. K., D. ir N. 15c.

Vaikų Teatrai: dalis II: 1) Atsirasime paskui; 2) Antanukas. Surinko S. K., D. ir N. 15c.

MALDAKNYGĖS

Pulkim ant Kelių—"D-ko" pauda. Odos apdaru $2.00 ir $3.00

Mažas Naujas Aušros Vartelius—juodos (prastais minkštais viršeliais) ..... 50c.

Mažas Naujas Aušros Vartelius—juodos (prastais kietais viršeliais) ..... 50c.

Atsargiai su Ugnimi. Vertė iš lenkiško kun. K. S. ..... 10c.

"DARBININKAS"

366 Broadway, So. Boston, Mass.

JAUNIMO DARŽELIS

Jį skyrių veda DĖDĖ ANUFRAS

Sveiki Gyvi.,

Manau šią savaitę tiek ir tiek rogutėmis pasivažinėjote nuo kalno. Ištikrųjų tai jūsų dabar linksmos dienelės. Pilnos linksmių ir gerumų. Manau kad daugelis mėginate pasičiužinėti balanomis "ski's." Prisipažinsiu, vakar stovėjau netoli nuo vienos vietos kur jaunieji nuo kalno čiužinėjosi, pamačiau kaip keletas berniukų leidosi nuo kalno su balanomis. Panorėjau atnaujinti savo jaunų dienų prityrimus. Paprašiau kad jie paskolintų. Užsidėjau, leidausi į pakalnę. Pradžioje nebuvo baisu, bet... kuomet... maždaug pasiekiau pusiaukalnį... oi oi! oi! bent man išrodė kad ne žeme važiuoju bet lekiu oru. Kojos pasidarė silpnos, susilenkė, ir... Dėdei Anufrai nereikia sakyti kas toliaus atsitiko. Dar ir šiandiena mano rūbai džiūsta prie pečiaus. Ką padarysi. Linksmos dienelės. Ištikrųjų.

KAME MANDAGUMAS?

Kas padaro žmogų gyvenime laimingu? Ar ne mandagus išauklėjimas. Ypatingai berniukai turėtų atsiminti:

a) Negarsus kalbėjimas, namuose ir gatvėje parodo gražų išauklėjimą.

b) Nepaisantis ir šiurkštus berniukas nieko gero nepasieks su panašiu elgimosi. Tvirčiausi ir narsiausi vyrai pasaulyje tai tie, kurie savyje parodo nusižeminimą.

c) Kūno ir raumenų stiprumas tai ne visa sveikata.

d) Protas prikimštas mokslų, tai ne visuomet naudingiausias.

e) Turtas berniuko, tai ne pinigas, bet pritraukimas prie darbo.

f) Berniukas, kuris ištiikmas savo artymui, visuomet bus Dievui ir savo šalei teisingas.

PUIKYBĖ

Jaunimas, ypatingai mėrgaitės, labai greitai pasikelia į puikybę. Jeigu kas pasakys jaunai mergelei, kad jos veidelis, plaukeliai arba rankelės gražios—tai užsidegė puikybės ugnelė.

Žiūrėk kaip ji jau mano kad už ją tai jau nieko gražesnio pasaulyje nėra. Tas savo rankeles tepa, kad tik būtų baltesnės. Jokio darbo nenori dirbti: "Kad tik savo rankelių nesutepčiau." Tankiai tokie pasielgimai prisimena mums apysaką apie lapę:

"Sykį lapė žiemos metu nuėjo pas šulinį atsigerti, ir begeriant jos uodega vandenyje pradėjo šalti. Norėjo ji uodegą ištraukti iš ledo. Kadangi buvo pasikėlus į puikybę, bijodama, kad plaukelius iš uodegos neištrauktų. "Greičiausiai" sau lapė tarė: "palauksiu ilgiau, gal saulutė pasirodys, sutirpins ledą ir liks sveika mano gražioji uodegėlė."

Puikybės pilnutėlė, laputė laukė, laukė, ir ledas vis darėsi kietesnis. Ką daryti? Pasižiūrėjo, kad iš tolo ateina medžiotojai. Lapė pilna baimės pamatė kad netoli stovi vilkas. Greitai pradėjo vilko maldauti, kad nukąstų jai uodegą, kad galėtų pabėgti nuo medžiotojų.

Vilkas paklausė. Nukando uodegą. Lapė galvatrūkčiomis pasislėpė girioje. Vilkui buvo didis juokas.

Daugelis iš mergaičių kuomet mato namuose didį prispaudimą arba tankiai pamatę motučių nusilpnėjimą sveikatoje, tuomet pamiršta savo rankelių gražumą. Eina ir tas gražesnes rankeles prideda prie gyvenimo plūgo ir dirba darbą reikalingą prie gyvenimo.

Tula mergaitė (J. N.) Lowell

KURI

Kuomet Jean Francois Millet buvo jaunas paveikslų dažytojas, jo šena motinėlė vieną dieną jam tarė: "Vaikeli, dažydamas įvairius paveikslus, klausk savęs ar juos dažai tik dabartiniam laikui ar dėlei amžinystės?"

Šie brangūs prityrusios motinos žodeliai giliai jam įsmigo į širdį. Pradžioje jis tepė, nežiūrėdamas kas tie paveikslai būtų per vieni, by tik jam už darbą būtų pinigas užmokėtas. Nesisekė jam pradžioje darbas. Kuomet motina jam patarė paveikslus tepti amžinystei, tai greitai jis pastebėjo kad daugiau atsirado pirkėjų kurie norėjo paveikslų kurie savyje turėjo doros atspindžius. Vienas iš jo garsių paveikslų: "Angelas Dievo" "Angelus," pakėlė jo vardą tarpe žymiausių paveikslų dažytojų pasaulyje.

Ir jums brangūs vaikeliai Dievas padavė dažuką, dažo ir drobulę ant kurios turite išdažyti savo gyvenimo paveikslą. Jeigu nori, gali nudažyti lyglaikinį paveikslą, ar peremamą paveikslą, kuris nei šioks, nei toks, arba gali išdažyti paveikslą kuris savyje turės amžinybės panašumą.

Leiskite manęs paklausti: KURĮ JŪS DAŽOTE?

Drobulė tai krikšto rūbelis.

Dažukas tai įsakymai.

Dažas tai dorybės.

Paskutiniame teisme Visagalis Dievas matys daug... visokių paveikslų.

DIDŽIOSIOS NUODĖMĖS PASEKMĖS

Įnuolus tau su žinia jei tyčiomis į didžiąją nuodėmę, pasidaro tavyje pasibaisėtina permaina:

1. Dievas tavo neprieteliu virsta.

Jis biaurėjasi tavo sielos sutepimu: tu kas valanda gali numirti be gailesio, be pakutos... o tuokart argi ne amžinasis pragaras bus per amžius tavo buveinė?

2. Tavo siela tampa biauri ir numirusi Dievo akyse.

Didžioji nuodėmė nuplėšia nuo tavo sielos aną baltąjį nekaltybės rūbelį, kurį per Šventąjį Krikštą buvai apturėjęs, ir ji tokią pat išvaizdą įgauna, kaip kūnas, sielai išsprukus. Kol siela kūne, kūnas yra gyvas; gali dirbti, judėti, alsuoti; bet sielai iš kūno išėjus, kūnas numiršta; nieko nebegali daryti. Taip pat ir siela. Kol ji baltuoju rūbu apdaryti (pašvenčiamąją Dievo mylistą turi), ji būna gyva Dievo akyse: gali uždarbiauti amžinajam gyvenimui: bet kaip tiktai didžioji nuodėmė tą rūbą nuo sielos nudrasko, siela Dievo akyse būna nnumirusi: ji nieko tokio padaryti nebegali, kas su nuopelnu būtų. Kol siela tebėra kūne, kūnas imanomai gražus; sielai iš kūno išėjus, kūnas tampa biaurus; reikia jį jau pridengti ir kuogreičiausiai palaidoti. Taip ir su siela; kol ji baltuoju rūbu apsitaisius, ji—graži Dievo akyse; su pasigerėjimu ilsis ant jos tėviškoji Dievo akis! Bet didžiajai nuodėmei Dievo mylistos rūbą sudraskius, ji virsta biauri, ir Dievas, tokiai sielai iš kūno išėjus, nebegali jos gražųjį dangų priimti, bet turi ją palaidoti pragare.

KuPranas

P. S. Šiomis dienomis apturėjau daug raštų nuo savo jaunų rašytojų. Kaip tik bus galima sunaudoti visus pirmiaus prisiųstus raštus, tai pasirodys ir jūs rašteliai.

Sykiu esu dėkingas KuPranu už gražius vaikeliams pamokinančius nurodymus.

Norėčiau kad Teta Laumikienė nepamirštų savo pirmiaus duotojo prižadėjimo.

Žodis padėkos reikalingas Lietuvos rašytojui Leonui Vitkauskui, už prisiųstus raštelius. Kiek bus galima sunaudosiu "Jaunimo Darželyje."

Mano jauni skaitytojai rasite sekančiame laiške daug įdomumo. Perskaitykite.

LAIŠKAS VIENAI MERGYTEI IŠ BOSTON'O
(Ir kitoms)

Mano mergyte!

Skaičiau "Darbininko" "Jaunimo Darželyje" tavo pageidavimą, kad ten būtų rašoma apie mergaičių—tokių kaip tu—gyvenimą. Aš rašau Lietuvoje išeinančiuose vaikų laikraštėliuose: "Žiburėlyje," "Saulutė" ir "Žvaigždutėje," ir kitų laikraščių vaikų skyriuose, taigi tavo laiškas mane sudomino: aš panorėjau atsiliept į jį darbo. Pirmiausiai pranešu tau, kad "Jaunimo Darželyje" bus išspausdinti mano anksčiau atsiųsti rašinėliai apie mergaites: "Birutė ir pirštinaitės" (sekite Birutės pavyzdį), atsitikimėlis su mergaite ir profesoriu Jokūbu Grimu; vėliau "Jaunimo Darželyje" perskaitysite mano rašinį, tinkamą geroms mergaitėms, "Kada aš save pasaulyje pajutau" (prašau tarpe šio rašinio eilučių rasti širdies kibirkštėlių!); galėsite pasiskaityti ir mano "Vaizdelį"; atsiųsiu apie "Mažąją Šeimininkę."

Mano atsidavimas yra padėti jums, vaikučiai, kurie norite būti geri, ir tame darbe jūs visi esate man vienodi: vistiek kokių tėvų jūs esate. Jeigu norite, parašykite apie jums patinkamus rašinius ir man tiesiai (mano žemiau padėtu adresu): rašykite, kokių dar norite rašinių—aš stengsiuos jums padėti.

Visų jūsų lygiai, kieno jūs bebūtumėt —

Arėjas (Leonas) Vitkauskas

Kaunas, Lithuania.

Su Diev! Kitą saavitę atversiu naują "Jaunimo Darželio" knygos lapą.

Dėdė Anufras.

P. S. Kitą savaitę "Darželyje" bus atspauzdinta L. Vitkausko raštelis: "Kada aš save pasaulyje pajutau."

JAUNUOLIAI NIEKAD NENUOBODŽIAUS,

jeigu turės gerų draugų! Tokiu geru jaunuolių draugu nori būti pradėjęs eiti Kaune, skiriamas prasilavinusiai jaunuomenei, mėnesinis žurnalas

"ATEITIES SPINDULIAI."

Nevėluok jį užsisakyti, nes vėliau pirmųjų numerių gali ir nebegauti.

Savo kaina jis yra pigiausias lietuvių žurnalas, nes metams tekaštuoja $1.20, pusmečiui — $0.60. Moksleivaims dar pigiau: metams $0.60 ir pusmečiui — $0.30.

Adr.: "Ateities Spinduliai," Kaunas Laisvės Al. 3.

DYKAI NUO DUSULIO ŽIEMOS METU

Neišpasakytas Budas Kuris Atsirado Nuo Išgelbėjimo Nuo Dusulio. Pasiųsk Šiandien Dėl Dykai Išbandymo Budo

Jeigu kenti nuo Dusulio kada tik šalta ar drėgna; jeigu smaugia ir kvapo reikia gaudyti, neužmiršk tuoj pasiųsti 1 Frontier Asthma Co., dėl išbandymo budo. Niekas nekainuoja. Nėra skirtumo kur gyveni ar neturi vilties pasveikti, vistiek siųsk dėl išbandymo. Jeigu kad ir visą savo amžių kentėjai ir viską bandei ir be pasekmių ir nesitiki kad galėtų pagelbėti nenustok vilties bet siųsk šiandien dėl dykai išbandymo budo.

DYKAI IŠBANDYMO KUPONAS
FRONTIER ASTHMA CO.,
823 Frontier Bldg.,
462 Niagara St.,
Buffalo, N. Y.
Prisiųsk dykai išbandymui:
.....
.....

Sveikata-Brangus Turtas

REUMATIZMAS

Reumatinių susirgimų yra įvairių. Rudenį, žiemą ir pavasarį ypač dažnai tomis ligomis sergama. Todėl nors trumpai noriu apie juos pakalbėti.

Sąnarių reumatizmas

Paprastai prieš susirgdamas sąnarių reumatizmu, žmogus jaučiasi blogai, esti be ūpo, sąnariai pasidaro skausmingi, atsiranda sloga, akių baltymai paraudonuoja, vokai pabrinksta, akys ima ašarotį. Prasideda anginos. Tačiau kartais visi šitie reiškiniai praeina labai lengvai arba ir visai nepastebėti. Po to sąnariai pasidaro labai skausmingi, paraudonuoja, patinsta; sergantis negali vaikščioti ir judėti. Lankstant sąnarius kartais jaučiamas girgždėjimas. Dažniau suserga didieji sąnariai: alkūnių, kelių, peties ir kt. Nors aštriam ligos periode žmogus jaučiasi labai blogai, bet temperatūra nepakyla aukščiau 39,5 laps. C.—Reumatizmas tuo blogas, kad nuo jo dažnai prasideda širdies ligos, suira nervai. Dažniau suserga jauni žmonės.

Raumenų reumatizmas.

Svarbiausias šio susirgimo pažymys — tai yra skausmingumas vieno arba visos grupės raumenų. Skausmai ne tokie smarkūs kaip prie sąnarių reumatizmo ir užeina tik tam tikrais laikotarpiais. —

Ypač dažnai pasitaiko šis susirgimas kaklo raumenyse ir kitur.

Gydymas.

Sąnarių reumatizmo susirgimams geriausia tinka Solicilo preparatai (jie skaitomi specifikais): Natrium Solicilicum ir acidum Solicylicum. Jo duodama ligoniui nuo 4 iki 8 ir net iki 10 gramų per dieną. Geriau imti miltelių pavydalu ir kapsulėse po 1 gramą, nes jie labai neskanūs. Pasitaiko žmonių, kurie salicilo skonio negali pernešti, ir susirgus reumatizmu — solicilas duodamas per klizmas. Bet reikia atminti, kad šis vaistas nėra jau taip nekaltas: priėmus jo kelis gramus, pradeda ūžti ausyse, sunku kvėpuoti, verčia vemti, smarkiai pila prakaitas, o kartais silpnėja širdies veiksmas. Todėl patariama neduoti daugiau kaip 4 gramus per dieną.

Raumenų reumatizmui gydyti Solicilas Natrium Solicylicum taip pat tinka. Bet šiuo atsitikimu ypač gerai veikia šiltos vonios. (Negalima vonių vartot tik tada—kada sergančio silpna širdis). Skaudamos raumenų grupės reikia laikyti šiltai aprišus. Geriausia kelias dienas pagulėti lovoje.

Kaip pirmame taip antrame atsitikime ypač gydant solicilo preparatais reikia daugiau negu visad gerti (nes tuomet lig, daugiau prakaituoja). Gėrimui labai tinka arbatėlė iš ramunėlių ir liepos žiedų.

Apsisaugojimui nuo šių susirgimų reikia vengti įvairių persišaldymų. Saugotis skersvėjų — (traukimų) ypač sukaitus; daboti, kad kojos nešaltų, nelaikyti ilgai šlapių kojų. Bet už vis svarbiau saugotis peršalimų bei skersvėjų, jeigu kada pas ką atsiranda sloga arba gerklės uždegimas (angina). — Tuomet netik gręsia reumatizmas, bet ir kitos sunkios ligos — plaučių uždegimas ir kitos.

"M. L."

Laikraštis geriausiai suartina išeivius su savo mylima tėviške Lietuva, laikrašty atspindi kaip veidrody senosios tėvynės vargai ir pasisekimai, liūdėsiai ir džiaugsmai, todėl kiekvienas išeivis turi skaityti bent vieną tėvynėj leidžiamą laikraštį, kad jos neužmirštų. Iš daugelio laikraščių tinkamiausias yra išeiviams ir lietuviams katalikams ūkininkams tik laikraštis

"ŪKININKAS"

nes "ŪKININKAS" vedamas katalikiškoj, tautiškoj dvasioj ir stovi demokratiniais pamatais tvarkomos Lietuvos sargyboje.

"ŪKININKAS" išeina kas savaitė gražiai paveiksluotas, duoda daug žinių iš Lietuvos ir užsienio gyvenimo; rašo visais ūkininkams rūpimais klausimais: apie žemės dirbimą, gyvulių auginimą, šeimininkavimą, rinką ir kainas, deda daug gražių pasiskaitymų, juokų, įvairenybių ir tt.

"ŪKININKO" kaina 1929 metams Lietuvoje—5 litai, arba 50 amerikoniškų centų, o Amerikoje, 15 litų arba vienas ir pusė dolerio. Pinigus siųsti šiuo adresu; Lithuania, Kaunas "ŪKININKO' administracijai, Gedimino g-vė 30 Nr.

Neužmirškit, kad "ŪKININKAS" yra gražiausias ir mylimiausias ūkininkų laikraštis, todėl didelį džiaugsmą padarysit užsakydami jį savo giminėms ir pažįstamiems Lietuvoje.

Jeigu nenori, kad Tamstos vaikai pamirštų gimtąją lietuvių kalbą, tai išrašydink jiems

GRAŽIAUSĮ VAIKŲ LAIKRAŠTĮ

"SAULUTĖ"

Daugybė paveikslų! Pasakos, apsakymėliai, eilėraščiai, juokai. Piesos vaikų teatrui. Žinutės iš gimtojo krašto ir plataus pasaulio. Įvairumėliai. Uždaviniai ir pramogėlės. Patarlės, priežodžiai, mįslės. Darbeliai iš popieriaus, molio ir kitoki. Laikraščio kaina: metams 2 dol., pusei metų—1 dol. Eina 2 kartus per mėnesį. Paveikslus piešia K. ŠIMONIS ir kiti dailininkai. Leidžia "PASAKOS" B-vė. Redaktorius **A. Giedraitis.**

Vienas Nr. susipažinti siunčiamas veltui.

Adresas: "Saulutės" Administracija Jurbarke.

PRANEŠIMAS

Visoms Katalikiškoms Draugijoms ir Organizacijoms

Naujos Anglijos Katalikų Seimelis įvyks vasario 22 d., 1930 m., Lietuvių Šv. Kazimiero parapijos svetainėj, Worcester, Mass. Tad visos katalikiškos organizacijos yra prašomos išanksto rengtis į seimelį ir išrinkti kodaugiausia atstovų. Šitas seimelis bus labai svarbus. Yra daug svarbių reikalų. Visą seimelio tvarką ir dienotvarkę praneš vėliau Worcester'io Šv. Kazimiero parapijos gerbiami dvasiškiai kun. A. Petraitis ir kun. J. J. Jakaitis.

Federacijos Naujos Anglijos Apskričio Valdyba:

Pirm. **V. J. Kudirka,**
Rašt. **S. Čeikauskas,**
Ižd. **J. Versiackas.**

RAŠYTOJO PRAŠYMAS

Žinomas ir "Darbininko" skaitytojas—**Arėjas (Leonas) Vitkauskas,** Lietuvoje, noriu išleisti knygeles iš savo raštų, surinktų iš įvairių laikraščių, ir prašau man padėti, nes neturiu pinigų. Turiu, pirmiausiai paruošęs spausdinti rinkinį mano eilėraščių, apysakaičių ir kito ko, spausdintų Lietuvos vaikų laikraščiuose. Vaikams knygelių trūksta, mokslo metuose nuo rudens noriu jiems jų išleisti. Toliau, turiu paruošęs spausdinti rimtų ir juokingų apysakaičių, kurių buvo spausdinta ir "Darbininke." Atskirose knygelėse noriu išleisti.

Prašau padėti man knygeles išleisti, ir kad nori padėti—prašau pranešti man sąlygas, trumpu adresu: **Rašytojui Arėjui (Leonui) Vitkauskui, Kaunas, Lithuania.**

(S.-'30)

BALSAS IŠ LIETUVOS

Aš esu Lietuvos gyvenimo žinovas. Kito tokio, kaip aš, Lietuvoje nėra. Kiekvieną dieną grumiuosi su tikėjimo, tautiškumo, sveikos politikos ir ekonomijos priešais. Mane pažįsta visi lietuviai. Nors kontroliuojamos ir persijojamos kasdien mano mintys, bet aš nenusimenu. Aš kasdien lankau visus, kurie tik mane kviečia ir pasakau daug saldžios ir karčios tiesos.

Nors nuo Tamstos mane skiria platusis Atlantas, jei tik panorėsi ir Tamstą lankysiu. Be to, jei Tamsta nori savo giminėms gyvenantiems Lietuvoje padaryti didelį džiaugsmą, pasistengk, kad aš juos lankyčiau.

Lietuvos gyventojus aš lankau tik už 5 litus visą mėnesį, už 15 litų 3 mėn., už 25 lit.—pusę metų, už 50 litų—visus metus. Užsienio lankymas (išskyrus Latviją, Estiją ir Vokietiją) atsieina dvigubai. Mano adresas: Duonelaičio gat. Nr. 24. Kaunas, Lietuva.

Aš tik teisybę rašau.

Aš esu vienintėlis Lietuvos katalikų dienraštis "RYTAS." Mane redaguoja prof. dr. Leonas Bistras.

DARBININKAS

Published every THURSDAY and FRIDAY

by

ST. JOSEPH'S LITHUANIAN R. C. ASSOCIATION OF LABOR

Entered as second-class matter Sept. 12, 1915 at the post office at Boston, Mass. under the Act of March 3, 1879"

Authorized for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 Act of October 3, 1917, authorized on July 13, 1918"

SUBSCRIPTION RATES: | PRENUMERATOS KAINA:

In U. S. A. yearly .....$4.50 | Amerikoje metams $4.50
In Canada yearly .....$5.50 | Užsieny metams $5.50
Foreign once per week yearly..$2.50 | Vieną kart savaitėje metams....$2.50
Foreign once per week yearly....$3.00 | Užsieny vieną kart savaitėje met. $3.00

"DARBININKAS"

366 West Broadway South Boston, Mass.

Telephone South Boston 0620

NEKVIESTI SVEČIAI

Bolševikai lyg nesupranta kodėl visi jų bijosi, neapkenčia ir puola spaudoje. Juk, girdi, sovietai nacijonalizuoja ūkius, vysto pramonę ir bendrai visame kame daro progresą, už ką gi tada juos šmeižti? Ir ko gi jų pagalios bijotis? Juk jie kultūros nešėjai, — hysteriškai šaukia visokie pasamdyti sovietų gynėjai. Girdi, Pabaltijos Sąjunga tam ir kuriasi, kad apsigynus nuo bolševizmo bangos, kuri veržte veržiasi į vakarus. Dėl jų baimės, girdi, lietuviai išsižadėsią Vilniaus ir vėl susibroliausią su lenkais, kad tik atsilaikius prieš bendrąjį riešą.

Tokių sovietų gynėjų šūkavimai gerokai perdėti. Matomai jie tiksliai nori sukelti alarmą, kad tik išpūtus bolševizmo pavojų ir įtikinus Pabaltijos valstybes, kad vis vien jos bus sovietų paglemžtos ir prarytos. Jie taip ir sako: už kelių metų bolševikai sutvarkys savo ūkio klausimą ir tuomet jų nacijonalizacijos sistemai nieks negalės atsispirti. Taigi. Reikia tik mažo daikto: sutvarkyti savo ūkį. Bet tasai mažas daiktas taip yra didelis, kad su juom bolševikai nieku būdu negali apsidirbti. Jų pačių ūkio sutvarkymas yra kaip tik didžiausias kaulas jų koserėj. Nelengva įtikinti mužiką, kad jis visko atsižadėtų ir tarnautų vien savo išnaudotojams sovietams. Tam įtikinimui jie turi gan reikšmingų argumentų, vadinasi, bagnetų ir kulkosvaidžių ir dažnai juos prieš liaudį panaudoja, bet įtikinti gražumu — visai kas kita. Žmonės tik tuomet jiems įtikės, kai jie duos laisvės ir duonos, o dabar ko gi iš sovietų susilaukia? Vien skurdo ir visokių nuostolių. Dorovėje šalis nusmukus iki žemiausiojo laipsnio. Tikėjimas pašiepiamas ir paneigiamas, šeimyna suardyta; vaikų būriai kaip laukinių gyvūnų gaujos bastosi po laukus ir kaimus ir iš bado puola gyventojus. Prie to visko prisideda ekonominis krizis, toks krizis, kad žmonės eilėmis sustoję laukia duonos kąsnelio, ar sriubos šaukšto.

Nestebėtina, kad kaimyniškos valstybės spiečiasi į sąjungą, kad apsigynus nuo tokių "gerbūvio" nešėjų. Ne, bolševikėliai, nesibriaukite į svetimas šalis su savo materijalinio ir dvasinio skurdo "kultūra." Palaukite kol jūs kas pasikvies. Juk tai jūsų pačių patarlė: "Nekviestas svetys ir už totorių aršesnis."

K.

"...Kodėl esate bailūs jūs, žmonės menko tikėjimo! Po to atsikėlęs jis davė paliepimą vėjams ir jūrai, ir pasidarė didelė tyla. Žmonės gi stebėjosi ir sakė: Kas gi jisai yra, kad vėjai ir jūra jo klauso?" (Mat. 8, 26-27).

ŽMONĖS BE RYTOJAUS

Socijalizmas pagimdė bolševizmą ir dabar jo išsižada. Bet nepasitenkinimas yra bendras, nes ir bolševizmas išsižada socijalizmo. Tačiau, kaipo artimiausi giminės viens kito neužmiršta ir kas savaitė, arba tankiau, viens kitą sveikai iškolioja. Tėvas gailisi pagimdęs tokį sūnų — kad jis prasmegtų — sūnus gėdisi tokio atžagareiviško tėvo. Lygiai kaip pasikalbėjimas Maikio su tėvu. Socijalistas — tėvas, apytamsis, konservatyvus, gyvenimo apdaužytas, neturi drąsos eiti sūnaus pėdomis. Jam pravartu kareiviška kepurė ir kardas — reikalui atsiėjus ir socijalistams tenka patarnauti militarizmui, kaip pasaulinio karo metu— ir labai patogu turėti degtinės bonką karčioms gyvenimo valandoms užmiršti. Sūnus — bolševikas, dar vaikėzas, bet drąsus, akyplėšą, tėvo negerbiąs ir su panieka pašiepiąs jo atgyventus principus, viską, girdi, žinąs ir autoritetingai mokinąs savo atsilikusį tėvą. Ir ne tik mokina, bet tankiai ir iškolioja, vadindamas jį darbininkų išdaviku, kapitalistų tarnu ir dar vienu aršiausiu vardu — menševiku.

Tėvas, žinoma, neatsilieka ir sūnui prikiša žiaurumą, melagystę, despotiškumą, siaurą pasaulėžvalgą ir, kas labjausia sūnui nepatinka, nenusimanymą bei pilną, patentuotą kvailystę, ekonomijos dalykuose.

Tokioms žiaurioms peštynėms einant terp artimiausių socijalizmo šeimos narių, katalikai darbininkai tik žiūri ir stebisi. Ar tik tiek socijalizmas galėjo padaryti? Per tiek metų gyrėsi užžavėsiąs pasaulį ir galų gale pagimdė tokį sūnų, į kurį dabar pažiūrėjęs tik nusispjauti tenori. Ir kur jam, tam socijalizmui, dabar dingti? Eiti pirmyn — tai vienatinis logiškas išsivystymas—bolševizmas. Eiti kairėn jau nebegalima, ir taip pertoli nueita. Kreiptis dešinėn — teks susidurti su krikščioniška demokratija. Grįžti atgal lyg ir negražu. Stovėti ant vietos, tai reiškia prisipažinti, kad dienos jau atgyventos ir likti pastumdėliu tų visų, kurie eina pirmyn ir trauktis jiems iš kelio. Tai tokia, maždaug, dabartinė socijalizmo padėtis.

"Keleivis" mėgina pašiepti "Darbininką," kad nepataria savo skaitytojams dėtis prie socijalistų. Bet kas gi čia patardinės glaustis prie tokio vargšo, kurio praeitis buvo triukšminga, dabartis apverktina, o ateities visai nesimato?

K.

ĮSTATYMŲ LAUŽYTOJAI

Lietuvos tautininkai sulaužę pagrindinius valstybės įstatymus—konstituciją, nei nebejaučia atsakomybės už kitų įstatymų laužymą.

Lietuvos įstatymai leidžia steigti ir palaikyti privatines mokyklas. Tautininkai, paėmę keletą lekcijų iš bolševikų ir Mussolini katalikų, privatines mokyklas uždarinėja.

Sulig Lietuvos įstatymų Universiteto profesoriai turėtų gauti po 80 litų už kiekvieną savaitinę paskaitą, bet Švietimo Ministerija jiems sumokėjo tik po 60 litų. Vadinasi, nusuko po 20 litų. Gal sakysite neturi pinigų? Seimo nesant kas gali žinoti kiek jie pinigų turi ir kur juos padeda? "L. A.," tautininkų valdžios oficiozas kartojo, kad iš 1928 metų biudžeto susidarė 40 milijonų litų pertekliaus. Jeigu yra perteklius, tai negalima abejoti, kad neturi pinigų. Vadinasi, nusuko iš papratimo įstatymus laužyti.

Žodis tik, paimkime švenčių įstatymus. Gegužės 15 d. įstatymuose įrašyta kaipo valstybinė šventė, bet tautininkams netinka, nes primena Steigiamojo Seimo sušaukimą. Jie švenčia rugp. 15 d. įstatymuose nenumatytą šventę. Vadinasi, tautininkai yra pasiryžę viską kas per keletą metų demokratinės valdžios pastatyta sugriauti ir ant tų griuvėsių, prisisėmę mokslo iš bolševikų ir fašistų, pastatyti fašist-bolševistinę kultūrą ir tvarką.

Plačiosios visuomenės reikalai jiems yra svetimi.

Chicagos sandariečiai suskilo. Tulas B. F. Simons pradėjo leisti ir laikraštuką. Jame telpa protestų prieš Sandaros Centrą už bičiuliavimosi su socialistais.

Matyt, "Sandara" pabėgus nuo vilko užbėgo ant meškos.

Pijaus XI Kunigavimo Jubiliejus Pratęstas

Letos pranešimu, sąryšy patingą Laterano sutarties su 50 m. kunigavimo iškilmių užbaigimu popiežius Pijus XI paskelbė bullą "Quinquagesimo anno," kuriuo primena visus svarbesniuosius pastarųjų metų įvykius, tarp kurių iškelia ypatingą reikšmę, taip pat pažymi svarbą visos eilės konkordatų. Užbaigdamas bullą popiežius nurodo, kad jo garbinytojiškas jubiliejus pratęsiamas ligi 1930 m. birželio 30 d.

1929 METŲ APŽVALGA

Praėjo ir 1929 metai. Kaip kiekvieni, taip ir tie metai, savo metraščiuose užrekordavo įvairiausių nuotikių. Vieni tuos metus skaito sau laimingais, kiti nelaimingais, atatinkamai tai laimei, kuri yra gana klastinga ir lemia žmogaus likimą, jo paties visiškai neatsiklausdama.

Tautos gyvenimas yra panašus asmens gyvenimui, nes ne visos tautos lygiai laimingos ir ne kiekvieni metai tai pačiai tautai neša tolygios laimės. Taip ir su mūsų lietuvių tauta Amerikoje. Praėjusių 1929 metų užrašuose arba metraščiuose mes randame irgi įvairių nuotikių, linksmų ir liūdnų, garbingų ir negarbingų, kilnių ir žemų, kurie lydėmė mūsų visuomeninio gyvenimo pažangą.

Kaip žmogus, taip ir tauta gyvena dvasiniu ir materialiniu gyvenimu. Dvasinėje srityje nėra nasto, nė saiko, kuriuo būtų galima įvertinti dvasinio gyvenimo turinys; jisai tesprendžiamas matomais viršutiniais reiškiniais. Ir reikia pasakyti, kad tie mūsų dvasinio gyvenimo reiškiniai yra gana gražūs ir džiuginanti.

Jaunimo Gyvenimas.

Tiesa, mes gyvename ypatingose apystovose, kurios nekelia tos sielos aukštyn, prie savo Kurėjo, bet stumia ją prie visa, kas žema, urvina. Palyginkime mūsų dienų muziką, šokius, įvairius teatruose vaidinimus, jūros pakraščių nuogojo grožio festivalius, naktimis automobiliais pasivažinėjimus, naujas madas, laikraščių populeriausius straipsnius, žurnalų piešinius ir paveikslus — kuris šių dalykų kelia žmogaus sielą prie idealo, kuris jų sielą tobulina, dievina? Deja, sunku tai sielai tokios sparnais pakilti prie savo Kurėjo!

Ir visgi reikia pripažinti, kad šių nelemtų gyvenimo apystovų akyvaizdoje, mums tenka pastebėti gražių reiškinių. Atkreipkime savo dėmesį į mūsų parapijų organizuotąjį jaunimą — draugijas, sodalicijas, vyčių kuopas — tūkstančiai gilių religiniai ir doriniai nusiteikusio jaunimo, siekančio aukštesnių tikslų — Idealo. Tasai visas mūsų lietuviškas jaunimas ant tiek bus dorinai sveikas, ant kiek jisai stovės arti savo Gyvybės Šaltinio mėnesinės Komunijos.

Šeimynų Gyvenimas.

Minėtosios gyvenimo apystovos nėra taip pavojingos senesnei kartai, kaip mūsų jaunimui. Bet ir subrendusioji senesnėji karta — mūsų šeimynos — nelaisva nuo savo dvasios priešų, kurie neša dvasiai tramdančios žalos arba net ir mirtinai pragaištingos. Toji tramdančioji žala ypatingai reiškiasi materialiniame gyvenime ir tiktai netiesioginiai liečia dvasią.

Kiekvienas nori mažiau dirbti, bet daugiau turto turėti, ypatingai tų įvairių patogumų—komfortų, be kurių retas kuris norėtų apsieiti. Šiandie dažnai namuose rasi įvairius virimui, skalbimui, šildymui patogumus; reta šeima neturi spindžio (radio), automobiliaus ir kitokių prašmatnumų. Visa tai pinigo verta. Kuomet užtektinai visa kam lėšų nėra, jų ieškoma dvasinių reikalų srityje ir taip nukenčia bažnyčia, mokykla, labdarybė.

Daug žalingesnis yra mūsiškių dvasinis skurdas, kuris tiesioginiai paliečia sielą. Prohibicija užnuodijo visas Amerikos tautas; jinai neišskyrė nė mūsų. Girtuoklybės slibinas vargina mus, neaplenkdamas nė skaistaus jaunimo. Plinta girtuoklybė, mažta tikėjimas žmonių širdyse ir plinta nedorybė — neteisė, skriauda, pasileidimas. Šalia girtojo slibino mūsų lietuviškose šeimose pasireiškė baisus siaubūnas, kuriam dar lietuvių kalboje neturime vardo, bet visi žinome ir jaučiame, kad jisai jau yra ir, nelaimei, mums gerai žinomas. Tai mūsų šeimynų sumažėjimas. Kokios gi ateities gali laukti tautos, kurių šeimynose tesiranda po vieną, po du vaikų. Tokiai tautai gresia mirtis.

Visa tai sumetus į bendrą vaizdą, gausime dvasių slėgiančio įspūdžio. Kaip, pavyzdžiui, skaudus turi būti reiškinys, kuomet tėvai, norėdami sutaupinti keletą dolerių automobiliui arba degtinei, vieton leisti savo vaikus į katalikišką mokyklą, juos leidžia į pigesnę viešą mokyklą. Dažnai atsitinka, kad tėvai turi gana daug turto, bet per savo neišmanymą vaikų netenka. Vaikai, netinkamai išauklėti, dažnai pabėga nuo tėvų, bet kartais atsitinka, kad ir į pataisos namus ar net ir į kalėjimą papuola. Jeigu būtų padaryta jaunų lietuvių prasikaltėlių statistika, skaitmens pasirodytų gana dideli.

Dvasinis Atgimimas.

Šiuos negeistinus reiškinius tegali pašalinti gilus tikėjimas ir aukšta dorovė. Bet tą tikėjimą ir dorovę tegalima rasti Bažnyčioje: Josios Sakramentuose, Josios sukurtose ir palaikomose mokyklose, draugijose ir spaudoje. Šiame gyvenime kaip tik mums ir tenka stebėti gražių reiškinių. Pas mus pradeda įsigyvuoti paprotys — dažnas ėjimas įvairių draugijų in corpore prie Šv. Komunijos. Tiktai vienybė su Dievu gali išlaikyti žmogaus sielą josios aukštumoje ir visą tautą josios laimėje.

Didžiausios naudos šioje srityje gali teikti tikybinės, arba kartais vadinamos bažnytinės, ir idealinės draugijos. Šiandie dvasios vadai daug dėmesio kreipia į sodalicijas, Švč. Vardo draugiją ir Blaivininkus. Jos ir yra daugiausia žadančiomis draugijomis. Nuo seno pas mus gerai gyvuoja Tretininkų Santvarka, Maldos Apaštalystė, kurios turi didelės reikšmės parapijos gyvenime.

Paskutiniais keliais metais daug dvasinio atgimimo atnešė pasiaukojimas Švč. Jėzaus Širdžiai arba intronizacija. Šiuo būdu ištisos valstybės ir tautos yra paaukojamos Dievo garbei, kad besilaikydamos arčiau savo Kurėjo, kiltų aukščiau dvasioje. Reikia tikėtis, kad pamaldumas į Švenč. Jėzaus Širdį ras pas mus platesnio susidomėjimo."

Patsai gi gražiausis mūsų dvasinio gyvenimo reiškinys — tai misijos. Seniau mes turėjome mažiau misijonierių, todėl ir mažai buvo laikomų misijų. Šiandien jau turime daug misijonierių, kurie neša mūsų parapijoms didelės paramos pastoracijos darbuotėje. Misijos tai ypatingas Dievo malonių laikas. Josios sutvarkė tūkstančius mūsų šeimynų ir daugelį atvedė į tiesos kelią. Seniau, ruošiant prakalbas, minios susirinkdavo. Praėjo tie laikai. Šiandie ant prakalbų bevelk niekas neina, nežiūrint kas ir ką kalbėtų. Bet misijų metu ir šiandie bažnyčios pilnutėlės, nes "Tiesa yra Amerikoje."

Žmonių sielos dvasinis atgimimas yra tautos atgimimu. Kuomet tauta yra dora ir sveika, josios ateitis yra aiški. Praėjusieji 1929 metai tikybiniu ir doroviniu žvilgsniu teikia gero įspūdžio, nes tos priemonės, kurios yra vartojamos tam dvasiniam stoviui pakelti, atnešė geriausių vaisių. Šiandie šioje srityje kelias jau pilnai nustatytas ir jojo pasėkos aiškios. Telieka mums šiuo keliu eiti, kad savo dvasioje kiltume aukštyn prie savo Kurėjo.

Materialė Būklė

Atatinkamai įvertinę savo dvasinį gyvenimą, pažvelgkime ir į savo materialinę būklę. Ant tiek žmogui yra lengva gyventi, ant kiek jisai yra turtingas, taupus ir išmintingas. Tasai gi turtas pilnai priklauso darbo. Jeigu šalyje dirbtuvės dirba, darbo netrūksta — tai ir pinigo yra. Kadangi lietuviai yra išsimėtę po visas plačiųjų Jungtinių Amerikos Valstybių vietas, tai ne vienoda ir materialinė jų būklė.

Anglių kasyklų apielinkėse jau nuo keletos metų darbai žymiai sustojo ir vargu kuomet nors pagerės, nes pradedama daugiau vartoti elektros jėgos ir aliejaus ir tokiu būdu anglių vartojimas sumažėjo. Todėl anglių kasyklų lietuviai darbininkai arba ieško darbo dirbtuvėse arba tiesiog keliasi į kitas apielinkes. Naujoje Anglijoje darbai irgi sumažėjo, ypatingai užsidarius audinyčioms. Aplamai visur pabaigoje 1929 metų dirbtuvės smarkiai apstojo, teduodamos darbo savo darbininkams tiktai po keletą dienų savaitėje. Reikia tikėtis, kad valdžia šia padėtimi susirūpins, nes kitaip gallima laukti didelės bedarbės. Taupus žmogus ir nedarbo metu neturi vargo, gerai atmindamas, kad ne visumet darbai eina visu smarkumu. Kuomet turtingus daugiau turi, daugiau išleidžia, mažiau turi, tai mažiau ir išleidžia.

Statyba

Kuomet sumažėja darbas ir įeigos, sustoja statyba ir įsigijimas nejudomojo turto. 1929 metai pabaigoj žemė ir namai labai atpigo. Namus nupirkę gailisi, nes jų vertė nupuolė; nuomininkai tikusis; mokesčiai dideli. Jeigu šeimyna

KAS DEDASI PAVENČIUJE LIETUVOJE DĖL LIETUVIŠKOS MOKYKLOS

Reškutėnų sodžius yra Kaltinėnų parapijoje, Sodžius didžiulis, turi net savo koplyčią. Gyventojai lietuviai ir gana susipratę žmonės.

Jau bent septyneri metai, kaip čia veikia "Ryto" lietuviška mokykla. Ketvirtus metus toje mokykloje dirbo mokytojas Nikodemas Jasiulionis, kuklus sau vyrukas, kurs savo darbą dirbo niekam vandens nedrumsdamas. Mylėjo jį vaikai, mylėjo ir tėvai, patenkintas, matyt, buvo ir "Rytas," nes laikė jį vis toje pat vietoje. Pernai jo mokykla turėjo apie 70 vaikų. Tik džiaugtis! Imant galvon vaikų kiekį ir tėvų norus, reikėjo čia steigti dviklasę mokyklą. "Ryto" valdyba taip ir padarė: gegužės mėnesį įteikė p. inspektoriui prašymą pakelti mokyklą į dviklasę ir užtvirtinti antrą mokytoją.

Nelaimingo būta to sumanymo! Pradedant naujus mokslo metus jau buvo Reškutėnuose įsteigta valstybinė mokykla ir paskirtas mokytojas *sentikis*, šviežiai baigęs Švenčionių seminariją, kur, kaip žinome, yra mokinama ir lietuvių kalbos. Naujos mokyklos įsteigimas, žinoma, nieko bloga, tegu ji sau dirba, jei turi vaikų. Bet gi šitie vaikai!.. iš kur jų imti?

Reškutėniškiai lietuviai ir *katalikai*, jie pasiryžę siųsti savo vaikus į "Ryto" mokyklą. Kas daryti? Bet valdžia žmonėms duota nepelėti. Inspektoratas "Ryto" mokyklai mokytojo netvirtina ir dviklasei koncesijos neduoda.

Tėvai važinėja inspektoratan, prašo, maldauja: užtvirtinkite mūsų mokytoją ir leiskite jam dirbti — mokslo metai jau senai rasidėję. Salių mėnesyje inspektoratas, aplenkdamas "Ryto" valdybą davė tiesiog tėvams ar per tėvus mokytojui, raštą kad leidžia jam mokyti "Ryto" mokykloje I ir II skyrių vaikus, III gi ir IV skyriaus vaikai turi eiti valstybės mokyklon. Tėvams nesinori atimti vaikų iš lietuviškos mokyklos ir užrašyti lenkiškon; jie rašo prašymą, važiuoja Vilniun kuratorijon ir įrodinėja, kad turi teisės turėti savo privatinę mokyklą, kad inspektoratas, palikdamas I ir II skyrių lietuviškoje mokykloje, o III ir IV skirdamas valdiškon, daro kaž kokią keistenybę — privatiškai valdišką mokyklą. Kuratorijoje žada dalyką ištirti ir išspręsti.

Grįžta reškutėniškiai gerų ūpu ir laukia. Lapkričio 14 dieną atėma policija ir inspektoriaus pavedimu uždraudžia Jasiulioniui mokyti vaikus net I ir II skyriaus ir stebisi, kodėl jis dar mokinas. Pasirodė, kad inspektorato porą dienų anksčiau pranešta "Ryto" valdybai, jog Jasiulioniui neleidžiama mokyti, ir jis tikėjosi, kad "Ryto" valdyba mokytojui jau bus pranešusi.

Tėvai vėl pas p. inspektorių prašyti, kad paliktų mokytoją, bet nieko negelbi, mokytojas agituojąs prieš valdišką mokyklą ir jis negalįs toje pat vietoje jo palikti ir duoda suprasti, kad jei mokytojas spirtųsi toje pat vietoje, tai gali likti ir visai netvirtintas.

Tėvai vėl deda kelionei lėšas ir važiuoja su nauju prašymu kuratorijon. Kuratorijoje nepriėmimo diena, bet vis tik pavykę kaž koks ponas pagauti ir įteikti. Ponas pareiškęs nepasitenkinimo dėl inspektorato elgėsio ir pažadėjęs per 10 dienų duoti atsakymą.

Praėjo 10 dienų ir gruodžio 5 dieną mokyt. Jasiulionis išvažiavo iš Reškutėnų kitan sodžiun, Aučinon Švenčionių valsčiun. Mylimo mokytojo išleisti susirinko visas sodžius, verkė vaikučiai, verkė ir suaugę, žiūrėjo į tai ir valdiškas mokyklos mokytojas ir kažin ar gerai jautėsi. Tai buvo liūdna reškutėniškiams diena — nesinori išleisti mokytojo, bet baisu jį laikant ir jam gyvenimas sulaužyti, pasakys, kad mokytojas agitavo, netvirtins ir nieko nepadarysi.

Ant rytojaus paaiškėjo, kad "Ryto" valdyba gavo inspektorate patirti, jog Jasiulionis negalįs likti Reškutėnuose, kad gal ne tiek jis, kiek jo žmona kaž ką pasakiusi ir todėl inspektoratas galįs jį patvirtinti mokytoju tik kitame valsčiuje ir dargi inspektoratas tai darąs savo atsakomybe ištirti. Nieko neliko "Rytui," tik perkelti mokytoją kitur, o į Reškutėnus duoti kitą. Tuo būdu sumainyta Reškutėnų ir Ančinų mokytojai — Jasiulionis ir Mudėnas.

Maudėnas jau savo perkėlimo rašte negavo pastabos, kad galės mokyti tik I ir II skyrių, vadinasi, galės dirbti su visais skyriais. Taigi šis tas ir laimėta.

Bet tėvų nelaimės tuo nesibaigė: gruodžio pirmomis dienomis atėjo kai kuriems jų pabaudos už neleidimą vaikų į mokyklą, suprask valdišką, ir gana didelis. Pažiūrėkime, kas ir kiek nubaustas:

1) Petkūnas August. už sūnų 35 a.
2) Martinkėnas Gab. už dukt. 20 a.
3) Petkūnas Kaz. už dukt. 20 a.
4) Šeštokas Adomas už sūnų 20 a.
5) Petkūnas Kajet. už dukt. 15 a.
6) Martinkėnas Kaz. už sūnų 10 a.
7) Kazakevičius G. už dukt. 10 a.
8) Martinkėnas Just. už sūnų 20 a.

Viso 150 auks.

Pasakykime atvirai, kad pabaudas gavo tie, kurie uoliau stovėjo už lietuvišką mokyklą.

Po tų visų įvykių žmonių sielos pilnos kartumo. Taip ir girdi iš visų pusių: "Juk mes nieko bloga neminėjome, mes rūpinomės tik savąja lietuviška mokykla. Juk mes savo mokyklą galime turėti, įstatymai leidžia. Kodėl mums tiek trukdyta, kodėl mus vertė tiek žygio daryti, tiek pinigo išleisti ir galop netekti gero mokytojo ir susilaukti pabaudos už neleidimą vaikų į valdišką mokyklą?" Nesmagu ir Mykolui Daubarui, kurs išnuomuoja savo butą svetimai mokyklai; ji visuomenė pasmerkė...

Turiu pastebėti, kad reškutėniškiams šitie žygiai, važinėjimai tikrai nepigiai atsėjo, bent pora šimtų auksinų iššoko kelionėms į Vilnių ir Švenčionis. Reškutėniškiai juos surinko savo tarpe. Tai parodo, kad jau mokama vietomis vertinti lietuvišką mokyklą. Rašau tai visuomenės žiniai, kad nežūtų ir šviesesni mūsų gyvenimo bruožai.

Galop pora žodžių apie valdiškos mokyklos vargus: ji neturi vaikų, ją lanko tik 5 mokiniai ir tie ne iš Reškutėnų, išskyrus negu tik namų savininko vaikus. Reškutėniškiai ligi šiol neleido savų, o dabar, kai leista mokyti "Ryto" mokytojui ir "Ryto" mokytojas cenzuotas, tai gal jau niekas jų ir nevaro, o valdiška, tur būt, ir pasiliks su penkiais.

"V. R."

Ką tik išėjo iš spaudos!
Artisto
STASIO PILKOS
Nauja Knyga
"JAUNA KURYBA"
su paveikslais
Daug rimtų ir juokingų pasiskaitymų, dainelių, deklemacijų.
Verta kiekvienam turėti namuose tą gražią knygutę.
Kaina tik 25c.
Už persiuntimą prisiųskit už 3c. pašto ženklelį.
"DARBININKAS"
336 B'way, So. Boston, Mass.

Tiktai sveika siela teišlaiko kūną sveiką — doras gyvenimas turi savyje visas higienos sąlygas: darbą, paprastą maistą, susilaikymą, skaistybę.—*L. Tolstojus.*

ku savo reikalai aprūpinti, tai juo sunkiau parapijoms. Ne nuostabu todėl, kad šiais praėjusiais metais maža kas naujo pastatyta. Per paskutinius metus pastatyta viena nauja mokykla Rockford, Illinois. Tai kun. V. Kulikausko nuopelnas, kuris į pusę metų pastatė tokius puikius namus ir įkūrė naują mokyklą.

Visi laukia patogesnio laiko, kuomet darbai pagerės. Daug yra parapijų, kurios ruošiasi prie didesnių statybos darbų — bažnyčių ir mokyklų. Pereitais metais įsteigta nauja parapija Cleveland, Ohio, rytinėje miesto dalyje. Kun. A. Karužiškis ruošiasi prie statymo bažnyčios. Providence, R. I., yra bažnytėlė, bet labai maža. Todėl kun. L. Kavaliauskas pradėjo vajų naujai bažnyčiai statyti. Reikia pasidžiaugti, kad esama daug parapijų, kurios ugdo fondus mokykloms statyti, kaip pavyzdžiui Boston, Brockton, Harrison.

Švietimas

Švietimo sritis pas mus neapleista, bet toli gražu nepatenkinanti mūsų reikalavimų. Ypatingai toji spraga jaučiama aukštesnėje mokslo srityje. Įvairios tautos Amerikoje turi savo aukštesnes mokyklas, Lietuvoje kiekviename didesniame miestelyj randasi gimnazija, mes gi Amerikos lietuviai teturime vieną aukštesnę mokyklą mergaitėms — Šv. Kazimiero Akademiją, ir vieną mažą aukštesnę mokyklą bernaičiams — kolegiją, bet ir toji kolegija tėra tiktai savo užuomazgoje.

Šv. Kazimiero Akademiją yra skirta Amerikos lietuvaitėms. Gaila, kad tąja akademija mūsų mergaitės nesinaudoja. Kad išlaikius mokyklą, priimamos ir ne lietuvaitės. Ši aplinkybė atima Šv. Kazimiero Akademijai galimybę išlikti lietuviška mokykla; jinai virsta į amerikietišką mokyklą. Pereitą vasarą išleistas Šv. Kazimiero akademijos metraštis "The Green Tower" aiškiai visuomenei parodė jos kryptį. Net akademijos alumnietės savo pirmininke išrinko airę, tartum akademikių alumnečių tarpe nesirado tinkamo asmens tai vietai užimti. Čia ir vėl vienas davinys, kad mes lietuviai gyvuojame vergų dvasia — nesugebame savystoviai gyventi ir dirbti. Būtų labai gerai, kad Šv. Kazimiero Vienuolijos Vyresnybė įžvelgtų į šį dalykų stovį ir laikn prašalintų iš savo akademijos neįeistiną svetimtautišką dvasią.

Bernaičių kolegija sparčiai auga. Šiandie jai reikalingi nauji mūrai, nes Tėvų Marijonų naujokyno namai jai per maži. Su šiuo tai tikslu bernaičių kolegija ir pradėjo vajų naujos vietos pirkimui, kur būtų įruošta didelė kolegija, atidaranti savo duris visiems Amerikos lietuviams jaunikaičiams, ieškantiems aukštesnio mokslo, pagrįsto katalikiška lietuviška dvasia.

Dabartinė bernaičių kolegija, kurios užduotimi buvo paruošti būdai viešajai kolegijai mokytojų, savaime buvo gera praktika. Kolegijos vedėjai praktikoje išbandė kilnių obalsių principus ir priėjo prie išvados, kad toji lietuviškoji kolegija yra galima ir būtina, bet jinai reikia laikyti nuošaliai nuo svetimtautiškos įtakos. Kolegijos vadovybė tos padėties siekia ir tiktai reikia pasidžiaugti josios pasekomis.

Šie metai yra mums lietuviams ypatingi — tai Vytauto Didžiojo Metai. Tenesilpsta mumyse ir ypatingai mūsų jaunoje kartoje toji galingoji Vytauto dvasia, bet teužsidega jinai mūsų silpną tautinę dvasią ir tepagimdo tautos galiūnus. Amerikos lietuviai yra neatskiriama lietuvių tautos dalis, turinti tolygių gabumų ir lakumo, kuriuo pasižymi visi lietuviai. Todėl visi Amerikos lietuviai laikykime savo viršiausia pareiga remti tą kolegijos vajų, kad būtų galima pastatyti tinkami namai tai kolegijai, kuri turi liktis mūsų tikybinis ir tautinis židinys nulemiąs Amerikos lietuvių garbingą ateitį.

Gailestingumas

Krikščionybė šalia švietimo stato gailestingumą. To gražaus gailestingumo reiškiniai šiandie visiems yra matomi. Užpernai pastatyta ir pernai atidaryta gražioji šv. Kryžiaus lietuvių ligoninė Chicagoj. Savo išvaizda ligoninė tikrai majestotinga. Lietuviams yra garbės ir džiaugsmo, kad tokią puikią įstaigą galėjo įkurti. Tai vis Labdarybės draugijos nuopelnas.

Toji Labdarybės draugija nepasitenkino viena ligonine. Pereitą vasarą nupirko ūkį prieglaudai, vertės $20,000, kad būtų užtektinai vietos įruošti prieglauda našlaičiams ir seneliams. Tai parodo ką gailestingoji širdis gali padaryti. Sektinas pavyzdys kitoms lietuvių kolonijoms, kuriose šiandien našlaičių ir senelių netrūksta.

Prie įsteigimo naujos prieglaudos ruošiasi ir Seselės Pasijonistės, nes dabartinė jų prieglauda yra per maža. Reikia tikėtis, kad artimiausios Pennsylvanijos kolonijos gerųjų Seselių darbą parems, nes iš tiesų tai šventas darbas ir paramos reikalingas.

Gerai gyvuoja ir Waterbury, Conn. kun. J. Valantiejaus, šv. Juozapo parapijos klebono, globojamoji našlaičių prieglauda. Kadangi Waterbury miesto kitos panašios įstaigos nėra, tai gerojo globėjo rūpesčiu pašalpa gaunama ir iš miesto valdžios, ypatingai kas metai yra sekminga "Našlaičių Gėlės Diena," kuomet surenkama po keletą tūkstančių dolerių miesto gatvėse. Tai didelė našlaičiams parama. Vargdienių yra daug, bet ir gerų žmonių nestinga.

Duosnumas

Kalbėdami apie Amerikos lietuvių gailestingumo įstaigas, negalime užmiršti jųjų duosnumo. Pereitais metais pas mus aukas rinko keletas asmenų įvairiems Lietuvos reikalams. Kun. J. Valaitis rinko aukas statomajai Žemaičių dvasinei Seminarijai; p. E. Vileišienė — Vilniaus našlaičiams; kun. P. Karalius — Ateitininkų namams Kaune; gerb. kun. prelatas J. Maciejauskas — Švekšnos parapijos reikalams; pagaliau ir mūsų pačių Amerikos lietuvių reikalams — bernaičių kolegijai yra vedamas vajus. Tai visa parodo, kad mūsų žmonės ne mažai aukoja įvairioms švietimo ir labdarybės reikalams, tiktai čia reikia viena pastaba padaryti: ne visi Amerikos lietuviai jau toki duosnūs, bet jųjų tarpe yra tiktai viena dalis, kuri ir aukoja visiems tiems reikalams sulig savo galimybe.

Ir stebėtina, šioji duosnioji visuomenės dalis visiškai nėra vargingesnė už tuos, kurie mažai ar nieko nėra davę, nors patys duosnieji tūkstančius dolerių suaukojo tautos reikalams.

Mūsų Organizacijos

Per šiuos kelius paskutinius metus mūsų organizacijos buvo kiek apsnudę. Seimai neskaitlingi, neįvairūs; mėnesiniai susirinkimai laikomi nereguleriai. Bet štai pereitą vasarą mūsų organizacijų seimai išsiskyrė savo atstovų skaitlingumu, įvairiais sumanymais-nutarimais ir gyvumu, kas sudarė naują kryptį mūsų organizuotėje.

Federacijos kongresas, įvykęs Cicero, Illinois, buvo labai skaitlingas, iškilmingas ir gyvas. Patiektos kongreso dalyviams paskaitos ir diskusijos pridavė posėdžiams rimtumo. Visur pastebėtas susidomėjimas viešojo gyvenimo reikalais, pažiūrėdomis ir jų pataisomis. Išnešta keletas nutarimų, kurie tuojau pradėta taikinti gyvenimui. Federacijos orumas pasireiškė ir kitose organizacijose, kurios viešame gyvenime laikosi josios taktikos ir orientuotės.

Daugiau gyvumo pasireiškė ir Lietuvos Vyčių seime, įvykusiame Cleveland, Ohio. Seimo valdyboje ir centro valdybėje užėmė vietas jaunučiai darbuotojai, kas teikia vilties manyti, kad Lietuvos Vyčiai moka auklėti visuomenei ne tiktai darbininkų, bet ir vadų. Šiandie kaip tik visos organizacijos yra reikalingos darbuotojų—vadų. Seniau gyvavo Moksleivių Susivienijimas, vėliau giedrininkais pasivadinęs. Tasai Sus-mas išauklėjo kelis šimtus visuomenės darbuotojų. Gaila, kad jisai, beauklėdamas visuomenei vadus, užmiršo savo reikalus. Lietuvos Vyčiai eina saugesniu keliu. Visu pirma jie sau auklėja darbuotojus, kurie bus naudingi ir visuomenei. Šitos krypties turėtų ir toliau silaikyti visos organizacijos kuopos, tuomet pradingins visą minią visuomenės darbuotojų, kurie tuom tinklu galės apjuosti mūsų visas kolonijas.

Panašaus gyvumo ir didesnio suidomėjimo visuomeniniu darbu parodė ir kitų organizacijų seimai — Darbininkų, Moterų ir ypatingai Blaivininkų. Moterų Sąjunga sparčiai auga narių skaičiumi ir finansiniai stiprėja. Jų tarpe pastebima daugiau jaunesnės kartos narių. Šita aplinkybė tikrins Sąjungos likimą. Gaila, kad to negalima pasakyti apie darbininkų ir blaivininkų organizacijas. Čia visa darbuotė randasi senesniųjų rankose, nors mūsų jaunimas ne mažiau yra reikalingas sistematingo darbo ir blaivumo.

(Bus daugiau)

Svarbus Pranešimas

Švenčiausios Jėzaus Širdies Meilės Kongregacija

Virš keturių metų laikotarpy t. y. birželio 29 d., 1925 metais tapo įsteigta Švenčiausios Jėzaus Širdies Meilės Kongregacija.

Kiekvienas naujai užmanytas dalykas tik per pasiventimą išlenčvo yra atsiekiamas. Kad ir geriausius užmanymus, norint įgyvendinti, tankiai priseina eit eriškėčiuotu keliu. Nestigo jų ir mums, kaip naujai įsikūrusiai Kongregaeijai dedant pirmus pamatus, bet Dievui padedant, Jo begalinei meilei globojant ir Juo pasitikėdami žengiame pirmyn...

Nors ir prie tokio svarbaus siekymo, palyginant nelgas laikotarpis prabėgo, bet Kongregacijos stovis diena iš dienos gerėja ir jos šeimyna didinas. Ateinanti pavasarį turime vilti susilaukt keturių naujų kunigų, savo auklėtinių vienuolių, kurie bus išventinti.

Visas Kongregacijos ir jos vadų rūpestis buvo, nuo pat įsikūrimo laiko, gerint Kongregacijos būvį ir, išgaut iš Rymo Aprobatą — užtvirtinimą. Štai jau ir nušvyto lauktoji dienos šviesa, apšvietė skaistesni saulutės spinduliai ir Kongregacijos gyvenimą, *nes Visų Šventų dieną, mūsų Kongregacija tapo užtvirtinta.* — Laiškas gautas iš Šventos Kongregacijos "Sacrae Congregationis De Religiosis" kuri užtvirtino mūsų kongregacija aprobatas, lapkričio pirmą dieną.

Prie aprobatos gavimo daug prisidėjo a. a. Peorios Vyskupas Dunne D. D. ir Philadelphijos Kardinolas.

Taipgi prisidėjo ir a. a. Vyskupas Dunne D. D., kuris nuo pat įsikūrimo Kongregacijos buvo jos globėju iki pat grabo lentos, jis mumis rūpinos, ir lyg nusijausdamas nebeilgą savo likimą šioj žemės kelionėj, dar keturias dienas prieš apleisiant šį pasaulį rašo laišką ir išsiunčia visus prašymus į Rymą dėl gavimo mūs Kongregacijai užtvirtinimo.

Tiesa jį jau ir gavom, džiaugiamės juo, bet nebepritaria mūsų džiaugsmui a. a. Vyskupas Dunne D. D. Faila, nes nebeturim jo jau gyvųjų tarpe, bet jo nuopelnai mūs Kongregacijai padaryti niekuomet nebus užmiršti ir mes visuomet savo geradėją atsiminsim maldose.

Kadangi aprobatą gavome, tai ir Kongregacija nuo to laiko yra pilnateisė, kurios pirmas tikslas yra ir bus: auklėti visuomenės ir tautos vadus. Kongregacija, be kitų pagelbos neįstengia to atlikti dėl materialės sunkios padėties. Tad šiais keliais žodžiais atsišaukiu į visą lietuvių visuomenę prašydamas paramos kilniems tikslams, kad su laiku galėtume atsiekti užbrieztojo tikslo, nešdami naudą tautai ir bažnyčiai.

Nuo pat pradžios įsikūrimo Kongregacijos randasi gana daug gabių jaunikaičių turinčių pašaukimą į vienuolinį gyvenimą, bet labai gaila, kad dėl materialės priežasties jų priimti negalime.

Tiesa, pradžia jau padaryta, vieta nupirkta patogioj vietoj, ant kurios yra šeši akeriai žemės su namais, didelis sodnas ir daržas, bet gaila, kad Kongregacija neturi užtektinai ištekliaus, kad galėtų užlaikyti, auklėti ir mokyti savuosius ir įstojančius jaunuolius dėl Dievo ir visuomenės.

Padėtis yra sunki, reikalai labai kilnūs ir gražūs. Kad lengviau juos įgyvendinti Kongregacija kreipiasi į visuomenę prašydama pagelbos.

Todėl brangūs broliai ir sesutės, lietuviai! Statykime sau kol gyvi esam amžinus paminklus už kuriuos pats Dievas pažadėjo tokiems amžina laime atlyginti.

Laikas bėga, kaip upės vanduo. Taip ir mūsų visų gyvenimas greitai slenka pirmyn. Bet mūsų nuveikti kilnūs darbai paliks amžinai. Žmonės, mirusiems išreikšti prie jų meilę, pagarbą ir atsiminimą, stato įvairius paminklus iš geležies, akmens ar iš kitokios, kurios medžiagos, bet kaip viskas greit išnyksta, taip ir tie paminklai žus. Tad verčiau gaminti nevystančios atminties paminklus iš mūsų kilnių labdarybės darbų.

Pats Išganytojas sakė: "Nerinkite sau turtų ant žemės kur kandis ir rūdis gadina arba vagis iškasa ir išvagia. Rinkite gi sau turtus danguje, kur nei kandis, nei rūdis negadina, ir kur vagis neiškasa ir neišvagia. Nes kame yra tavo turtas, tenai yra ir tavo širdis."

Kilnus darbas remti švietimo ir labdarybės įstaigas. Bet kur kas yra kilnesnis, kuriose auklėja mūsų dvasios ir tautos vadus, ir kurios gaivina kilniausius mūsų širdies šv. tikėjimo jausmus.

Kokių esama remėjų.

1. Vienkartiniai, kurie teikia Vienuolynui mažą auką.

2. Nuolatiniai arba metiniai, kurie įneša $10.00 auką.

3. Garbės, kurie įneša $50 auką.

4. Amžinieji, kurie įneša $100.00 auką.

5. Įsteigėjai, kurie paaukoja Vienuolynui $500.00 ar daugiaus, arba kurie apsiima užmokėti vienam jaunikaičiu už mokslą kol jis tampa kunigu-misijonieriu; kuris pasilieka to jaunikaičio globėju ir dėl kurio jis ypatingas maldas kalba.

Kiekvienas remėjas apturės iš vienuolyno gražų paliudymą ir vardai bus tokių įrašyti į Vienuolyno Remėjų knygą, kuri bus laikoma žymioje vietoje.

Tie, kurie aukavo ir aukos $500.00 ar daugiaus, tai tokių vardai bus aukso raidėmis surašyti ant marmorynės lentos ir įmūryta į sieną koplyčios. Prie to, už remėjus ir geradarius kiekvieną dieną yra kalbamos maldos, o kiekvieną mėnesį, pirmą penktadienį, kiekvienas kongregacijos kunigas laiko šv. Mišias jų intencijai.

Tegul toji gailestingoji Širdis patraukia jusų širdis prie savęs ir gausiomis malonėmis jus apdovanoja.

Reikšdamas kuoširdingiausią padėką visiems aukotojams, kaip kunigams, taip ir pasauliečiams, pasilieku dėkingas vardan Švenčiausios Jėzaus Širdies Meilės Kongregacijos.

Vyresnysis Tėvas,

L. S. Brigmanas, C. C. J.

P. S. Visais Kongregacijos reikalais meldžiu kreiptis šiuo adresu: Congregation of the Charity of the Sacred Heart of Jesus, Harvey's Lake, Penna. Alderson, P. O.

PRŪSŲ LIETUVIŲ VOKIŠKAS LAIKRAŠTIS

TILŽĖ. — Šiomis dienomis Tilžėj išėjo vokiečių kalkalba leidžiamas Rytprūsiuose gyvenančios lietuvių tautinės mažumos organas "Unsere Stimme." Naujai išleistas laikraštis yra knygutės pavidalo ir eis, kaip redakcija praneša, neregulariai. Savo vedamajam straipsny redakcija, tarp kitko, pareiškia: "Mes lietuviai, norėdami išgelbėti ir išlaikyti smarkiam pavojuj esančią savo kultūrą, turime daug veikti, kad suteiktume žinių apie savo tikrąjį padėjimą, apie savo kultūriškus ir tautiškus siekimus. Tam mes pasinaudojame vokiečių kalba, kadangi mūsų vokiškieji draugpiliečiai mūsų visuose mūsų troškimuose ir siekimuose iki šiolei tikrai nesuprato. Po karo prieš mus, Rytprūsių lietuvius, iš mūsų tikrojo padėjimo nežinojimo, per fanatišką, nesąžiningą sukiršinimą iš atskirų žmonių arba tam tikrų politiškų grupių bei laikraščių pusės, sukilo kerštas, kuris visuomenėj ir šiandien, kada jau seniai būtų reikėję suprasti, jog toks kerštas visai nereikalingas, vis dar toliau tebesiaučia. "Unsere Stimme" nori, kiek ji įstengia, visų pirma, darbuotis tam, kad neapykanta ir kerštas prieš mus išnyktų. Šis laikraštis visiems geros valios žmonėms turi suteikti galimumą mūsų tikruosius tikslus teisingai suprasti ir pažinti. Be to, jis visiems tiems, kurie iš tarnybinio ar kokio kito sumetimo arba iš palankumo rūpinasi prūsiškai lietuvišku klausimu, bus geriausias vadovas iki šiolei mažai žinomoj srity. Pirm viso ko šio laikraščio uždavinys bus: įrodyti, kad tautiškoji lietuvių mažuma Vokietijoj, turėdama savo pačios kultūrą, savo siekimuose veikia visiškai teisėtai ir į tokį veikimą žiūri, kaip į savo šventą pareigą. Todėl mes ir visuomet pasistengsime: 1) prūsų lietuvių kultūriškus ir ūkiškus reikalus ginti, 2) visus mus, lietuvius, liečiančius sukiršinimus ir šmeižtus, pasirodančius visuomenėj, vokiečių spaudoj, tinkamai atremti ir paaiškinti, 3) kiekvieną lietuvių persekiojimą arba jiems padarytą skriaudą išgarsinti ir užtarti.

Laikraščio turinys labai įvairus ir turtingas. Jame yra įdėta Vydūno straipsnis "Schein und Sein," Kanto žodis apie lietuvius, ilgesnis, prūsų lietuvių tautišką padėjimą nušviečiantis straipsnis "Unser Volkstum," iš dr. Ereto knygos ištrauka apie tai, ką vokiečių klasikai sako apie lietuvių dainas ir vienos lietuviškos dainos Rėzos padarytas vertimas. Be to, nemažą laikraščio dalį užima Rytprūsių lietuvių tautinio judėjimo apžvalga, kur, tarp kitko, aprašyta pernai surengta lietuvių liaudies dirbinių paroda ir paskelbti dokumentai iš lietuvių kovų dėl savo teisių ir lietuvių atstovų kalba tautinių mažumų suvažiavime Berlyne. Taip pat plačiai aprašytas Rytprūsių lietuvių draugijų veikimas ir neseniai įvykę rinkimai, kuriuose šiek tiek laimėjo ir lietuviai.

"L. A."

RUSIJOS GYVENTOJAI UKRAINOJE SMARKIAI PRIEŠ BOLŠEVIKUS EINA

Tarptautinėmis dienomis atvažiuojantieji iš Rusijos Ukrainos į Rumuniją keleiviai praneša apie vis didėjantį Ukrainos kaimo gyventojų pasipiktinimą Rusijos bolševikų valdžia, kuris vietomis priveda prie sukilimų. Labiausiai jaudina gyventojus "raudonosios armijos" ir čekos įstatymai, kuriais įmetami į kalėjimus šimtai gyventojų, apie kurių suėmimą ir vietą, kur jie yra padėti į kalėjimą, nieko nepranešama suimtųjų šeimoms. Nežinodami, kas dedasi su jų artimiausiais šeimynų nariais — tėvais, broliais, sūnumis, vyrais, gyventojai nerimauja, Belilovsko kaime pasipiktinimas valdžia taip įsisiautė, kad supykę gyventojai užpuolė mokesčių įstaigos būstinę, nužudė mokesčių inspektorių ir visą jo šeimą, o namus sudegino. Į pagalbą pašaukta kariuomenė apšaudė pulką susirinkusių gyventajų. 3 žmonės buvo nušauti, tame skaičiuj 3 moterys. 20 — sužeista. Keliolika žmonių suimta.

Kitam kaime — Ducerijoj — gyventojai užpuolė ir užmušė sovietų valdžios atstovus. Čia gyventojai kovojo labai atkakliai. Tik po penkių dienų kovų kariuomenei pavyko maištą numalšinti ir sugrąžinti ramybę.

Vienam Podolsko apygardos kaime gyventojai užpuolė valdišką kasą. Pašaukta kariuomenė nepaprastai žiauriai malšino sukilimą. Sušaudyta apie 30 žmonių — moterų ir vyrų.

"Pravda" sovietų vyriausybės vardu reikalauja imtis visų priemonių ūkininkų sukilimams numalšinti.

Tas, kas, būdamas jaunas, neturėjo aukštų idealų, iš tikrųjų nėra buvęs jaunas.—Prof. St. Šalkauskis.

Jaunimas Stato Gyvą Paminklą Vytautui Didžiajam užsiprenumeruodamas

"PAVASARĮ"

"Pavasaris" jaunuolį-lietuvį išauklės doru, kilniu, energingu, sąžiningu, narsiu, ištvermingu.

Vytautas Didysai pats tokiu buvo ir tokiais nori matyti visus atsitiesusius lietuvius.

"Pavasaris" tekainuoja 5 lit.

Kaunas, p. d. 88.

PRANEŠIMAS

parapijoms, teatrų savininkams ir šiaip mėgėjams, kad įsigytų iš Lietuvos judamųjų paveikslų. Aš jų turiu įvairių nufilmavęs ir dar nufilmuosiu. Kas norėtų pamatyti, prašau pasistengti užeiti į mano rengiamus demonstruojamus vakarus. Tuomi aukščiau minėtos įstaigos pagelbėti Lietuvos kino filmų išdirbimui ir čia palaikytų lietuvių dvasią. Prie kiekvienos progos reikėtų tuos paveikslus panaudoti savo vakaruose. Labai būtų naudingas darbas. Rašykit:

J. K. MILIUS,
3251 S. Union Ave., Chicago, Ill.

UNIVERSITY HARDWARE COMPANY

HARDWARE & BUILDER'S SUPPLIES

Užlaiko visokios rušies pentus ir popierą sienoms

J. H. SNAHY
1147 Cambridge Street, Cambridge
Telephone Porter 0755

10 DIDŽIULIŲ TOMŲ

(turinčių arti 5000 pusl.)

puošia kiekvieno lietuvio inteligento biblioteką, kuris skaitė "Židinį," didžiausią mėnesinį literatūros, mokslo, visuomenės ir akademiš.kojo gyvenimo žurnalą, nuo pat jo leidimo pradžios. Bet "Židinys" darosi kaskart įdomesnis, ir tiesiog būtų nedovanotina, jeigu kuris inteligentas, vistiek kurios profesijos jis bebūtų ir kur begyventų, jo nepremumeruotų ir neskaitytų bent nuo 1930 metų pradžios.

"Židinio kaina Amerikoje: metams —$4.50, pusm. —$2.50; Lietuvoje: metams — 35 lt., pusm. — 20 lt.

Adresas: KAUNAS, Laisvės Alėja 3 nr. "ŽIDINYS."

Atminkime Vilnių!

Senai mes kovojame dėl Vilniaus atvadavimo, turime kelias organizacijas, kurios rūpinasi tuo klausimu tik ligi šiol neturėjome tokio laikraščio kuriam rūpėtų vien Vilniaus reikalai, bet jau sulaukėme

"MŪSŲ VILNIAUS," kuris rašo tik apie Vilnių, apie Vilniui Vaduoti Sąjungą ir apie kitas Vilniumi labiau susirūpinusias organizacijas.

"MŪSŲ VILNIUS" trumpai ir aiškiai patiekia visas žinias iš Vilniaus lietuvių gyvenimo, aprašo jų vargus, kovas ir laimėjimus.

"MŪSŲ VILNIUS" daugybe iliustracijų parodo, kaip gyvena lenkų okupuoti lietuviai ir kitos tautos.

"MŪSŲ VILNIUS" yra nepartinis laikraštis ir nerašo jokiais politiniais klausimais išskyrus Vilniaus klausimą.

"MŪSŲ VILNIUS" visiems sluoksniams artimas laikraštis, kaip visiems artima ir brangi mūsų pavergta sostinė.

"MŪSŲ VILNIŲ" skaito visi: ūkininkai, darbininkai, mokytojai, biznieriai, valdininkai, studentai, moksleiviai ir visi kiti.

"MŪSŲ VILNIŲ" redaguoja ir jame bendradarbiauja daugiausia lenkų ištremti vilniečiai, kurie gerai pažįsta Vilniaus kraštą ir jo reikalus.

"MŪSŲ VILNIUS" išeina kartą į mėnesį gražiomis kuygelėmis, puikiai ir gausiai iliustruotas.

"MŪSŲ VILNIUS" metams kainuoja tik 1 doleris, už vieną dolerį turėsite gale metų puikiai iliustruotą didelę knygą "MŪSŲ VILNIŲ."

Už vieną dolerį gausite dar ir daug priedų knygelėmis Vilniaus klausimu.

"MŪSŲ VILNIAUS" adresas: Kaunas, Laisvės Al. 61 Lithuania.

IŠ IR Į
LIETUVĄ
PER HAMBURGĄ
GERIAUSIAIS LAIVAIS:
NEW YORK, ALBERT BALLIN, HAMBURG, DEUTSCHLAND, RESOLUTE, RELIANCE, CLEVELAND, ST. LOUIS, MILWAUKEE
Nepalyginamas švarumas ir patarnavimas visose klesose.
$203
IŠ NEW YORKO Į KAUNĄ IR ATGAL
(Pridėjus $5 S. V. įeigų Taksus). Trečia klesa.
Pinigus persiunčiam greitai ir žemomis ratomis.
Del sugrįžimo leidimų ir kitų informacijų klauskit pas vietos agentus arba pas
HAMBURG-AMERICAN LINE
370 Tremont St., Boston, Mass.

JUOZAS A. SOOTKOOS
Vienatėlis Registruotas
LIETUVIS APTIEKORIUS
Išpildau gydytojo receptus ir užlaikau visą ellę gyduolių.
VERNON DRUG COMPANY
360 Millbury Street
Worcester, Mass.

KĄ TIK ATĖJO NAUJAS SIUNTINYS NAUJŲ MALDAKNYGIŲ

MALDŲ RINKINĖLIS, baltais viršeliais $1.75
MALDŲ RINKINĖLIS, baltais viršeliais $1.25
MALDŲ RINKINĖLIS, juodais viršeliais $1.75
MALDŲ RINKINĖLIS, juodais viršeliais $1.25
MAŽAS NAUJAS AUKSO ALTORIUS, juodais prastais viršeliais ..... .50

Visus užsakymus siųskite sekančiu adresu:
"DARBININKO" ADMINISTRACIJA
366 West Broadway **South Boston, Mass.**

PARKWAY AUTO SERVICE
and FILLING STATION
Studebaker Karų Agentura, taipgi geriausia taisymo vieta. Darbas geras, kaina prieinama. Jeigu norite, kad jusų karas geral traukty, imkite gasolinę pas mus.
VICTOR VAITAITIS
415 Old Colony Ave., South Boston
Telefonas: So. Boston 0777.

TORAH
TONIKAS IŠ SAKNŲ IR ŽOLELIŲ
Atsargiai sutaisytas, Karbonifikuotas mišinys, turintis skanaus, puikaus gėrimo ir drauge vaistų ypatybės. Pagelbsti grumuliavimui, sustiprina nuilsime, suteikia saldų miegą ir veikia atgaivinime dirksnių.
DAROMAS IŠ SEPTYNIOLIKOS ĮVAIRIŲ SAKNŲ, ŽOLIŲ IR ŽIEVIŲ
Torah garantuotas pagal maisto ir vaistų aktą Birželio 30 dieną, 1906 metų, Serijos No. 25607.
Skanesnis kada geriamas nuo ledo. Todėl patartina laikyti šaltoje vietoje. Labai sveika gert su pienu.
NATIONAL BOTTLING TORAH CO., INC.
96-98 Windsor Street **Cambridge, Mass.**
Telefonas University 4111

VIETINĖS ŽINIOS

"OLD TIMERIŲ" SUSIRINKIMAS

Ketvirtadienio vakare, įvyko jaunuomenės, kuriai vadovauja Dr. Kasparas, susirinkimas. Pasirodė iš komisijų ir kitų darbuotojų raportų susirinkime, kad jų rengiamoji "Old Timer Reunion," yra. 3 d. 8 val. vakare turės nepaprastas pasekmes. Darbuotojų daug. Dirba energingai ir sumaniai. Iš apgarsinimų programo ir įžangos pardavotų tikietų komisija plaukų jau turinti apie $900.00. Visi, užsiinteresavę, tikisi, kad jų darbas pelnys virš $1000.00. Šiais laikais ir dabartinėse aplinkybėse yra tai nepaprastai pelningas žmonių darbas. Tą padarę jie gali "pasistatyti."

Tuo pačiu laiku, Vyčių klubruimy, įvyko susirinkimas LDS. kuopos metinis, labai svarbus ir pasekmingas. Apie šį svarbiais nutarimais gausų susirinkimą, tur būt, parašys kuopos korespondentas. Aš tik noriu sakyti, kad "Old timeriai sužinoję, kad klebonas buvo LDS. kp. susirinkime dešimtai valandai atėjus jie išvietė ji į savąjį susirinkimą.

Klebonas nudžiugo pamatęs pusę salės gražios jaunuomenės. Pasveikino prezidiumą ir visus susirinkusius su pasekmingu parapijos naudai veikimu. Stebėjosi iš surinkimo tiek daug pinigų. Pareiškė norą pažinti asmeniškai visą susirinkusį jaunimą ir kitus darčion neatėjusius. Prašė jų neiškrikti, bet ir toliau veikti garbingos parapijos naudai — ypač po tokia planinga daktaro direkcija.

Dr. Kasparas, kalbėdamas komisijai, sakė, jei kartais žmonės "Old timerio" vakare nebetilptų Municipal Salėn, tai būrys su viena orkestra ateisime į parapijos salę, 492 E. Seventh St, Amerikoniškoji orkestra galės viena palikti Municipal didžiulėje salėje.

Rep.

LANKĖSI

Pereitą ketvirtadienio vakarą redakcijoj lankėsi p. J. Žemaitis ir "Mes Trys" iš Worcester, Mass. Atvežė programą ir turėjo progą pamatyti spausdinant "Darbininką."

R.

"OLD TIMERIŲ" pramogos inicijatoriai ir rengėjai perskaitę straipsnelį "Bill's Firework" pareiškė: "Matęs ir girdėjęs" tokiais raštelialis mums nepasitarnauja. Mes norime, kad jis ateitų ir užsimokėtų 75c. įžangos ir pamatytų mūsų darbo parapijai pasekmes."

"Old Timeris"

LDS. KUOPOS SUSIRINKIMAS

Pereitą ketvirtadienį įvyko L. D. S. 1 kp. susirinkimas. Išrinkta nauja valdyba 1930 metams ir padaryta šie svarbesni nutarimai: pradėti rengtis prie būsiančio L. D. S. XV seimo; išrinkta darbininkai ir spandos platintojai "Darbininko" koncerte ir kiti.

Kuopa finansiniai ir nariais gerai stovi. Turi apie $300 turto.

Šiame susirinkime prisiekdinta keli naujai nariai.

Susirinkimas buvo rimtas ir pavyzdingas.

K.

GINTARAS

Gintaras, kitaip vadinamas sukcinitu, yra minerals, susidaręs iš sukietėjusios medžių smalos (sakų). Jis tirpsta spirite, etere ir terpentyne. Šildomas gintaras minkštėja ir prie didesnės temperatūros užsidega, suteikdamas malonų kvapą. Trinamas smarkiai elektrizuojasi ir pritraukia lengvesnius daiktus, dėl to jau senovėje buvo vadinamas elektronu.

Gintaras randamas įvairaus didumo gabalais, kartais iki kelių kilogramų svorio. Dažniausia jis būna geltonas, gelsvai raudonas, rudas, rečiau grynai baltas, melsvas, žalias arba juodas. Iš gintaro daro įvairiausius papuošalus, karolius, sagas ir kita. Jau senovėję gintaro prekybą plačiai varė finikiečiai. Jie gabendavo gintarą iš Pabaltijo kraštų romėnams ir graikams, kurie laikė jį vienu puikiausių papuošalų. Ypatingai vertino gintarą rytų tautos, pas kurias jis buvo ne vien papuošalas, bet ir vaistas nuo įvairių užkrečiamų ligų.

Gintaro kilmė mokslininkų jau tiksliai ištirta. Trečiame, moksliškai vadinamame tercijaliniame žemės vystymosi laikotarpy, kada šiaurės kraštuose dar buvo šiltas klimatas, Pabaltijo pakraščiai: Danija, Švedija, net šiaurės salos — Gvenlandija ir Islandija buvo apaugusios dideliais spygliuotais ir mišriais miškais. Ilgainiui, per tūkstančius metų, tie miškai, užlieti jūros arba užnešti žemėmis, suakmenėjo, sukietėjo ir tekėjusi iš augusių tuose miškuose medžių smala (sakai). *Ta sukietėjusi smala ir yra gintaras.*

Kad taip yra, mokslininkai neabejoja. Tai matoma ir iš to, kad randamo gintaro kasyklose kartais pasitaiko spyglių, lapų, medžio gabalų, sėklų, įvairių augalų, vabalų ir net stambesnių gyvūnų. Ši aplinkybė suteikia mokslininkams galimumo spręsti apie to žemės vystymosi laikotarpio gyvūniją ir augmeniją.

Gintaro tėvynė teisingai vadinama Baltijos jūra, nes Lietuvos ir Rytprūsių pakraščiuose jo randama daugiausia. Jau senovėje Lietuva buvo žinoma pasauliui, kaipo gintaru turtinga šalis. Nuolat banguodama, Baltijos jūra išjudina dugne gulinčius gintaro gabalus ir išmeta juos į krantą. Bet dauro gabaluose kartais pasitaiko spyglių, lapų, medžio gabalų, sėklų, įvairių augalų, vabalų ir net stambesnių gyvūnų. Ši aplinkybė suteikia mokslininkams galimumo spręsti apie to žemės vystymosi laikotarpio gyvūniją ir augmeniją.

Gintaro tėvynė teisingai vadinama Baltijos jūra, nes Lietuvos ir Rytprūsių pakraščiuose jo randama daugiausia. Jau senovėje Lietuva buvo žinoma pasauliui, kaipo gintaru turtinga šalis. Nuolat banguodama, Baltijos jūra išjudina dugne gulinčius gintaro gabalus ir išmeta juos į krantą. Bet dauro gabaluose kartais pasitaiko ir šiaurumus, vis viena kieno jie būtų daromi.

Kerenskio agitacija jau davusi vaisių.

Londone sudaryta komisija iš įvairių srovių ir visuomenės organizacijų atstovų.

KOMUNISTŲ VĖLIAVOS

Simanėtiškių dvare, Alvito valsč., rastą iškabinta raudona vėliava su obalsiu: "Laisvė politiniams kaliniams ir šalin kruvinoji fašistų valdžia." Tokios komunistų vėliavos rastos dar Vilkaviškio, Mariampolės ir Kalvarijos miestuose. Kaip žinome, 1926 po perversmo ta diena buvo teismo sprendimu sušaudyti 4 komunistai.

ANGLIJOJE PRASIDĖJO PROTESTAI PRIEŠ TERORĄ SSSR.

"Morning Post" praneša, kad Anglijoje prasidėjo protesto kampanija prieš terorą SSSR kaimo. Atvykęs Anglijon Kerenskis veda energingą agitaciją anglų visuomenėje, kviesdamas ją pasmerkti Sovietų terorą. Kerenskis nurodo, kad iki šiol į Sovietų žiaurumus labiausiai reagavusios Prancūzija ir Vokietija, kurios geriau pažįsta bolševikų valdymo metodus. Mažiausiai protestavusi Anglija. Kerenskis kreipėsi atviru laišku į darbo partijos lyderius, primindamas jiems demokratijos pareigą smerkti fašistų valdžią." Tokios komunistų vėliavos rastos dar Vilkaviškio, Mariampolės ir Kalvarijos miestuose. Kaip žinome, 1926 po perversmo ta diena buvo teismo sprendimu sušaudyti 4 komunistai.

HAMBURG AMERICAN LINIJOS, NAUJAS GREITAS PATARNAVIMAS Į EUROPĄ

Turbūt didžiausias perdirbimo darbas kas kada buvo dirbamas, dabartiniu laiku atliekamas Blohm and Voss kompanijoj, Hamburg Amerikan linijos 4 dideli užatlantiniai garlaiviai vienu laiku yra daug taisomi. Tos maimos apima ir įdėjimą naujos mašinerijos, kad laivas greičiau plauktų. Taip pat ir pagerina laivo patogumus.

Manoma įtaisyti reguliarį savaitinį išplaukimą kas trečiadienio vakarą, kuomet 4 garlaiviai, "ALBERT BALLIN," "DEUTSCHLAND," "HAMBURG" ir "NEW YORK," vėl pradės plaukt. S. S. Hamburg beveik paruoštas ir išplauks iš Hamburg'o vasario 14-tą, ir iš New Yorko vasario 27-tą. Kiti laivai pradės šį pavasarį išplaukt. Pagerinti šiei laivai perplauks jūras per 7 dienas.

Žiūrint, kad šie laivai yra beveik nauji ir dar taisomi parodo, kad Hamburg American linija nori pakelt jos patarnavimą iki aukščiausiam laipsniui.

Šie laivai yra vieninteliai laivai, kurie turi įtaisymus sulaikyt laivą nuo supimo. Nepaprastas lygumas gaunamas dėl šių įtaisymų, padaro Hamburg American linijos laivus labai populiariškus.

NAUJAS KAUNO ŠV. KAZIMIERO DRAUGIJOS ĮGALIOTINIO ADRESAS

Tarin darbą pranešti šv. Kazimiero draugijos narių ir Amerikos visuomenės maloniam dėmesiui, kad iš New Yorko išvažiavau ir apsigyvenau Worcester'y, Mass. prie šv. Kazimiero parapijos. Todėl visais reikalais: ar tai pageidavimų, ar nusiskundimų ir naujai įsirašymu į šv. Kazimiero draugijos narius, maloniai prašom rašyti šiuo adresu: 41 Providence St., Worcester, Mass.

Prie tos pačios progos labai prašyčiau šv. Kazimiero draugijos narių, jei kartais pakeitėte adresus, tai teisingai maloniai prašau ar man, ar tiesiog šv. Kazimiero draugijai Kaune pranešti naujus savo adresus.

KUN. S. STONIS,
Šv. Kazimiero Draugijos Įgaliotinis Amerikoje.

KONTESTAS-POLKŲ-KONTESTAS
ĮVYKS PIRMADIENY
Vasario (February) 3-čią d., 1930
MUNICIPAL SVETAINĖJE
Pradžia 8 val. vakaro iki 1 val. iš ryto.
Dovana, lygiai dolerių sukso, paskirta tai porai, kuri geriausia ir gražiausia pašoks polką. Tėveliai ir mamytės, štai jums vakaras, parodykit jaunimui kaip reikia polkas šokti, nes ir visas jaunimas čionai bus. Muzikos nepristigs, nes grieš dvi orkestros, Amerikoniška ir Lietuviška. Tai bus tikras MUZIKOS LIŠKAS KARAS.
PELNAS SKIRIAMAS PARAPIJOS SALĖS PATAISYMUI

Alkoholio ir aliejaus masažų ir maudynių gydymo būdai vyrams ir moterims. Anna Clayton, 191 Pleasant St., Malden. Tel. 5511-M. (S.-31)

J. P. JAKŠTAS
Groceries, Provisions, Fruit, Vegetables
257 W. Fifth St., So. Boston, Mass.
Telephone South Boston 4193-W.

W. J. JAKŠTAS
Geriausios Mėsos ir Groserio Krautuvė
308 W. Fourth St., South Boston.

KAM REIKALINGA VIETA DĖL OFISO
prašome kreiptis dėl visų informacijų "Darbininko" Administracijon.

GĖLIŲ PER TELEFONĄ
Bile Kada — Bile Kur
Greitai—Saugiai—Tikrai
JAMES P. THORNTON
Member Florist Telegraph Delivery
108 Dorchester St., South Boston
Phone S. B. 3198—1658
Milton 7993

Tel. South Boston 0686
J. G. ZALBOKS
Hardware, Paints & Plumbing Supplies
Vietoje J. J. McGOWAN CO.
265 West Broadway, So. Boston.

KOMPLIMENTAI
nuo
ADV. F. J. BAGOČIUS

CENTRAL SPA
LUNCHEONETTE
481 Broadway, So. Boston, Mass.
Telephone So. Boston 2130

Prof. A. Židanavičiaus
MUZIKOS MOKYKLA
SMUIKA-PIANAS
Lekcijos duodamos privatiai kaip mažiems taip ir suaugusiems sulig programo lietuvių Konservatorijų. Pamokos užsakomos lietuvių kalboje.
149 Boston Street, Dorchester
Tel. So. Boston 1348-W.

DANIEL J. FITZGERALD
PLUMBING IR HEATING
FURNACE IR PECIUS TAISOMI.
Kalbame ir Lietuviškai
382 Broadway, South Boston
Tel. South Boston 2070

LIETUVIŠKA KRAUTUVĖ
SO. BOSTON SUPPLY CO.
Hardware, Paints, Wall Paper and Plumbing Supplies
385 W. Broadway, South Boston.
Telephone So. Boston 4683

BROADWAY PLUMBING & HEATING CO.
300 Broadway, So. Boston, Mass.

JOSEPH M. DILIS
JEWELER
All Kinds of Jewelry Repaired and Sold
366 Broadway, So. Boston, Mass.
ROOM NO. FIVE

PINIGAI IR ŠIPKORTĖS
Visi žino mano biznį. Klauskite pas tuos, kuriem patarnavau.
N. GENDROLIUS
395 W. Broadway, South Boston.
Office Telephone So. Boston 0897

Res. Tel. So. Boston 4439-W.
PRANEŠIMAS AUTOMOBILISTAMS
Visi, kurie norite žinoti vėliausius valdžios patvarkymus paliečiančius valdymą mašinos Mass. vaistiįoje ir visus klausimus su atsakymais dėl gavimo laisnio — galite gauti specialę knygelę mano ofise.
VINCENT E. AMBROSE
395 Broadway, So. Boston, Mass.

SOUTH BOSTON AUTO REPAIR SHOP
A. BALČIUS, Savininkas
Auto Repairing of All Kinds
Burned and Wrecked Cars a Specialty
All Work Guaranteed
644 E. 4-th St., So. Boston, Mass.
Telephone South Boston 0503

J. PETRUŠKEVIČIUS
Laisniuotas Graborius
BRANCH OFFICE
137 Ames Street, Brockton, Mass.
Telephone Brockton 7916-W.
MAIN OFFICE
162 W. Broadway, So. Boston, Mass.
Tel. So. Boston 0304-W.

FLOOD SQ. PHARMACY
JOHN CASPER
Reg. Pharmacist
617 E. Broadway, S. Boston, Mass.
(Under Imperial Theatre)

SO. BOSTON HARDWARE COMPANY
Seniausia Lietuvių Geležinių Daiktų Krautuvė
J. KLIMAS, Savininkas
379 Broadway, So. Boston, Mass.
Tel. South Boston 0122

EDWARD L. HOPKINS
AUCTIONEER—REAL ESTATE
All kinds of Insurance
362 Broadway, So. Boston, Mass.
Telephone 0501 South Boston

A. HOHMANN & CO.
DEALERS IN
COAL AND WOOD
All Orders Receive Prompt Attention
330 Dorchester Ave., So. Boston
Telephone So. Boston 0242

Tel. South Boston 2029-W
GEORGE C. STUKAS
FOTOGRAFAS
Padaro Visokios Rūšies Paveikslus.
453 Broadway, So. Boston, Mass.

KĄ MANAI DARYTI?
Jeigu manai pirkti parduoti ar mainyti namas, biznį ar farmas, užeikite pas mus. Suteiksime geriausį patarimą dovanai. Jei reikalingu apdraudą-insurance ant namų, rakandų, automobilių ir stiklų, patarnausime greitai ir teisingai.
Lithuanian Agency, 545 E. Broadway, S. Boston, Mass. Tel. 0605—1387
Jeigu dar negavai musų Kalendoriaus 1930 m., tai užeik į ofisą pasiimti.

BROADWAY GARAGE
Parankiausia vieta užvažiuoti su automobiliu ar troku. Patarnavimas visiems pirmos klesos. Galite palikti karą pas mus nuo dienų arba mėnesių. Prieglauda tiksmu, nuplaunam, išaliejuojam. Lietuviai darbininkai ir savininkai.
541 East Broadway South Boston, Mass.

IŠMINTIS REIKALINGIAUSIA
Busi išmintingas skaitydamas žurnalą "TARPININKĄ." Visuomeniškas dalies, mokslo ir vaizbos mėnraštis. Tik $1.00 metams. Kas nuojaų užsirašys gaus dovaną.
DOVANOS. Pasirinkit ka norit: 1) Gražią kompaninę piniginę, 2) pepasratą paišelį—rašo ir uždega, 3) 1 sv. saldainių dėžę, 4) trejatka.
332 WEST BROADWAY SOUTH BOSTON, MASS.
"TARPININKAS"
Pas mus taipgi galima gauti rašomosios mašinėlės su lietuvių raidėmis ir kitokių naujenybių. Klauskite laišku, įdedant 2c. štampę.

LIETUV. DUKTERŲ DR-JOS PO GLOBA MOTINOS ŠVČ. VALDYBA
Pirmininkė — Teklė Ašmenskienė, 63 G St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkė — F. Zaleckienė, 448 Cambridge St., Cambridge, Mass.
Prot. Raštininkė — Ona Šiaurienė, 443 E. 7-th St., So. Boston, Mass. Telephone South Boston 3422-R.
Fin. Raštininkė — Ona Markonlutė, 664 E. Eighth St., So. Boston, Mass.
Iždininkė — Ona Staniuliutė, 105 West 6-th St., So. Boston, Mass.
Tvarkdarė — Ona Mizgirdienė, 1512 Columbia Rd., So. Boston, Mass.
Kasos Globėja — E. Janušonienė, 1426 Columbia Rd., So. Boston, Mass.
Draugija savo susirinkimus laiko kas antrą utarninką kiekvieno mėnesio, 7:30 val. vakare, pobažnytinėj svetainėj.
Visais draugijos reikalais kreipkitės pas protokolų raštininkę.

ŠV. JONO EV. BL. PASALP DR-JOS VALDYBA
Pirmininkas — Motiejus Žioba, 539 E. Seventh St., So. Boston, Mass. Telephone South Boston 3552-R.
Vice-Pirmininkas — J. L. Petrauskas, 24 Thomas Pk., So. Boston, Mass.
Prot. Raštininkas — Jonas Glineckis, 5 Thomas Park, So. Boston, Mass.
Fin. Raštininkas — Matas Šeikis, 256 E. Ninth St., So. Boston, Mass.
Iždininkas — Andriejus Naudžiunas, 885 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Maršalka — Jonas Zaikis, 7 Winfield St., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas trečią nedėldienį kiekvieno mėnesio, 2-rą val. po pietų, parapijos salėj, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass.

L. R. K. SALDŽIAUSIOS ŠIRD V. J. PAŠALPINĖS DR-JOS VALDYBA
Pirmininkas — V. T. Savickas, 427 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas — A. Naudžiunas, 885 Broadway, So. Boston, Mass.
Prot. Raštininkas — V. Tamošiunas, 40 Marine Rd., So. Boston, Mass.
Fin. Raštininkas — J. Kaziauskas, 44 Glendale St., Dorchester, Mass.
Kasierius — P. Klepočia, 286 Bolton St., So. Boston, Mass.
Tvarkdaris — J. Leščinskas, 141 Bowen St., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas antrą panedėlį kiekvieno mėnesio 7:30 val. vakare, pobažnytinėj svetainėj, Fifth St., So. Boston, Mass.

D. L. K. KEISTUČIO DR-JOS VALDYBOS ADRESAI 1930 M.
Pirmininkas — Antanas Macejunas, 450 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Vice-pirm. — Povilas Žirolis, 554 E. Fifth St., So. Boston, Mass.
Protokolų Rašt. — Adolfas Navickas, 274 Bolton St., So. Boston, Mass.
Finansų Rašt. — Juozapas Vinkevičius, 450 E. Seventh St., So. Boston, Mass.
Kasierius — Andrius Zalieckas, 702 E. Fifth St., So. Boston, Mass.
Maršalka — Kazimieras Mikailionis, 906 E. Broadway, So. Boston, Mass.
Draugija D. L. K. Keistučio laiko mėnesinius susirinkimus kas antrą nedėldienį kiekvieno mėnesio Lietuvių Svetainėj kampas E ir Silver Sts., So. Boston, Mass., 1-mą valandą po pietų. Ateidami atsiveskite draugėn naujų narių su savim prie draugijos prirašyti.

ŠV. KAZIMIERO R. K. D-JOS VALDYBOS ANTRAŠAI
Pirmininkas — J. Grubinskas, 24 Prescott St., Readville, Mass.
Vice-Pirmininkas — J. Marmilionis, 140 Bowen St., So. Boston, Mass.
Prot. Raštininkas—Vincas Paplauskas, 116 Bowen St., So. Boston, Mass.
Fin. Raštininkas — M. Šeikis, 256 E. Nuth St., So. Boston, Mass.
Kasierius — F. Grendelis, 237 W. Fifth St., So. Boston, Mass.
Maršalka — J. Zaikis, 7 Winfield St., So. Boston, Mass.
Draugija laiko susirinkimus kas antrą nedėldienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų, parapijos salėj, 492 E. Seventh St., So. Boston, Mass.

ŠVENTO PETRO IR POVILO DR-JOS VALDYBA
Pirmininkas — Jonas L. Petrauskas, 24 Thomas Park So. Boston, Mass.
Vice-Pirmininkas—Juozas Jackevičius, 92 Sawyer Ave., Dorchester, Mass.
Prot. Raštininkas — Kazys Bagočius, 446 E. 6th St., So. Boston, Mass.
Fin. Raštininkas — Juozas Gutauskas, 27 Tampa St., Mattapan, Mass.
Iždininkas — Vincas Kalvelis, [illegible] So. Boston, Mass.
Tvarkdaris — Petras Gelažinis, 14 Vinton St., South Boston, Mass.
Draugijos susirinkimai [illegible] mą nedėldienį kiekvieno mėnesio 2 val. po pietų, parapijos salėj, E. Seventh St., So. Boston, Mass.

ĮVAIRENYBĖS

KAIP BUS BAKTERIJOS VARTOJAMOS KARO METMENIMS

Pasauliniam karui baigiantis buvo išvyravęs taip vadinamas cheminis ginklas arba nuodingosios dujos. Jų gamyba ir vartojimas tiek buvo ištobulintą, kad po karo, apskaičiavus šitó ginklo pasibaisėtinus išdavimus ir tuos galimumus kuriuos jis gali naudotis būsimuose karuose — šiurpas purto dėl pasibaisėtino žalingumo. Be cheminio ginklo, dar daug kalbama apie kitą baisią gyvybės naikinimo priemonę — bakterijas. Daug kas žino, kad cholera, maras, šiltinė ir kitos platinasi dėka be galo mažyčiam gyvuliams — bakterijoms. Užtenka šitam gyvūnėliui į žmogaus kūną patekti, kaip tas pradeda sirgti. O serga dėl to, kad patekusi kūnan bakterija nepaprastu greitumu dauginasi ir ardo kūną. Kaip žinoma, ligų bakterijas galima ir dirbtinu būdu išauginti, bonkose, tam tyčia sutaisytuose skysčiuose. Tokiu būdu karo tikslams galima esą išauginti difterito, dezinterijos, drugio, dėmėtosios šiltinės, choleros ir maro bakterijas bet kokį kiekį ir paskiau užkrėsti jomis didžiausius vandens, žemės plotus, o tam tikromis sąlygomis ir orą. Vadinasi gyventojams susidarytų toks pavojus, kuris neįmanomas būtų pašalinti ir geriausiomis sanitarinėmis priemonėmis.

Moksliškai išnagrinėjus šį klausimą bakterijų pavojų, atrodo, kad su juo kovoti buvo galima dezinfekcija, švarumu ir skiepijimu. Be to užkrėtimams tinka tik žmogaus kūno kilusios bakterijos, o laboratorijose auginamos bakterijos yra silpnos, ir patekusios į kūną duodesnių nuostolių nesudaro, žmogus jei ir suserga, tai nesunkiai ir greit pasveikta. Vadinasi bakterijas karo tikslams reiktų gaminti tokiu būdu, kad jos būtų tvirtos ir veiklios.

"Tr."

VU-FO-TAI NEPASISEKIMAS

Gerbiamojo kinie čio Vu-Fo-Tai specialybė buvo vogti svetimus vaikus ir paskiau išreikalauti iš tėvų atlyginimą už paleidimą. Biznis ėjo bendrai neblogai. Bet kartą, kaip paprastai gyvenime, turi ir nepasisekti. Sučiupo jis tą kartą 16 metų mergaitę ir pareikalavo iš tėvų 10,000 dolerių. Tačiau pasirodė, kad mergaitės tėvai yra visai neturtingi ir tiek pinigų per visą gyvenimą negalėjo uždirbti. Tada prasidėjo derybos ir miela širdingas Vu-Fo-Tai nutarė nusileisti ir maloniai sutiko mergaitę gražinti už $5,000. Į derybas įsikišo pagrobtosios brolis ir pareiškė, turįs sutaupęs 23 dolerius, iš kurių 15 dolerių jis sutinka sumokėti už sesers išvadavimą. Tačiau grobikui 15 dol. atrodė per maža ir jis, kaipo paskutinę kainą, pareikalavo 20 dolerių, tuo padarydamas negirdėtą nuolaidą! Brolis nenorėjo tiek duoti ir derybos perėjo į peštynes, į kurias įsikišo policija... Nuovadoj paaiškėjo kivirčo priežastis ir pati policija smarkiai nustebo, pajutusi, kokią stambią "žuvį" ji netikėtai sučiupo. Dėl nesusiderėtų penkių dolerių geribas Vu-Fo-Tai atsiėjo šešeriems metams sunkiųjų darbų kalėjime, kur jis pakankamai dabar turi laiko pagalvoti, kas geriau buvo: ar nusileisti tuos prakeiktus penkis dolerius ar šešeris metus sėdėti...

"Tr."

Ministeris Balodis, kaip žinoma, ilgesnį laiką buvo pasiuntiniu Lietuvoje, bet savo laiku dar tebesant Ministeriu Pirmininku prof. Voldemarui, jis iš tos vietos turėjo pasitraukti už rodytą lenkams prielankumą.

Dabar Latvijos ministeris pirmininkas Balodis nuo užrubežių ministerio vietos pasitraukia ir skiriamas atstovu į Estiją. O jei jis tačiau kalba apie lietuvių latvių susiartinimo reikalą, tai reikia manyti, kad pagaliau ir latviai tikrai suprato lietuvių latvių susiartinimo reikalą.

Jaučiai, puldami gyvulį ar žmogų, užsimerkia.

DIDŽIAUSI KINŲ SIENA yra pastatyta 200 metų prieš Kristų. Ji yra 1,250 angliškų mylių ilgumo, dviejų dešimčių pėdų aukštumo ir dviejų dešimčių ir penkių pėdų platumo.

Kas trečias žmogus iš visos šalies gyventojų yra prie tos sienos statybos dirbęs, ir apie pusė milijono žmonių — bedirbdami ją — mirė badu.

Tokia tai tos sienos yra pamžinta kaina.

V-skas

Juokeliai

VAISTAI DANTIMS

Bobai skaudėjo dantį. Vaistininkas davė įvairių vaistų, bet dantį vis skaudėjo.

Kartą jos vyras nuėjo pas vaistininką ir keldamas triukšmą reikalavo "gero" vaistu.

Vaistininkas, negalėdamas, jo atsikratyti, rėžė jam į ausį ir išmetė pro duris.

Jam parėjus namo, žmona klausia:

— Ar davė?

— Davė! — piktai atsakė vyras.

— Tai duok šen, greičiau! — nekantravo žmona.

Suerzintas tokiais vaistais, kaip drąs bobai per žandą, kad toji net diktelėjo.

Būtų gal vaidai kilę, bet dantį kaip ranka atėmė, nes išmušė.

— Ačiū už vaistus, — sako nubėgęs vyras vaistininkui, — jie tuoj "pamačijo," bet tamsta davei per daug, todėl vieną porciją" grąžinu — ir drožė vaistininkui į ausį.

"M. L."

MOKYKLOJE

Mokytoja: — Pasakyk man, Onute, iš ko daromos dešros?

Mergaitė tyli.

— Juk esi mėsininko duktė, ir turėjai jau ne kartą matyti, kaip jos dirbamos.

Mokinė: — Mačiau, bet negaliu pasakyti, nes tėvelis uždraudė.

"M. L."

DIDŽIAUSIA DOVANA

Neužmirškite užsakyti savo mylimam sūnui, dukteriai ar mažam broliukui geriausią vaikų laikraštį "Žvaigždutę." Tuo padarysite didžiausią jam džiaugsmą.

"Žvaigždutė" yra viena iš įdomiausių vaikų laikraščių, kurį net Švietimo Ministerija prenumeruoja visoms mokykloms. Joje rasite daug pasakėlių, įvairių pasiskaitymėlių ir pačių vaikų kurinėlių. "Žvaigždutė" išeina kas mėnuo ir metams tewaštuoja tik 3 lit. Lietuvoje, užsienyje 6 litai.

Adresas: Lietuva, Kaunas, Liaudies Namai, "Žvaigždutės" Administracija.

LDS. Kuopų Susirinkimai

BROOKLYN, N. Y.

LDS. 12 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks sausio 31 d., 7:30 vakare, Karalienės Angelų parapijos svetainėj, kampas Robling ir South 4th gatvių.

Kuopos metiniame susirinkime nutarta susirinkimus laikyti kas mėnesį paskutiniam penktadieny.

Taigi maloniškite visi susirinkti ir užsimokėti duokles kurie esate skolingi. Nepamirškite ir naujų narių atsivesti prirašyti prie mūsų brangios organizacijos.

Kviečia Valdyba

SAINT CLAIR, PA.

LDS. 107 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks vasario 2-rą dieną, tuoj po sumos, šv. Kazimiero parapijos salėj. Kviečiami visi nariai dalyvauti ir užsimokėti mėnesines mokestis ir naujų narių atsivesti prirašyti. Valdyba

EASTON, PA.

LDS. 40 kuopos susirinkimas įvyks vasario 2 d., tuoj po sumos šv. Mykolo parapijos svetainėj. Maloniškit visi nariai atsilankyti ir mėnesines mokestis užsimokėti, ir mėnesines mokestis užsimokėti.

M. Songaila

NASHUA, N. H.

LDS. 65 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks vasario 2 d. tuoj po antrų mišių pobažnytinėj svetainėj. Kviečiame narius ateiti, nes yra keletą svarbių sumanymų. Taipgi atsiveskite ir savo draugus prirašyti prie šios organizacijos.

Valdyba

WORCESTER, MASS.

LDS. 108 kuopos susirinkimas įvyks vasario 2 d., Aušros Vartų parapijos salėj, tuojaus po sumos. Visi nariai meldžiami pribūti, nes turime svarbių reikalų.

Kviečia Valdyba

PHILADELPHIA, PA.

LDS. nariai turi rodyti gerą pavyzdį visiems. Visuomet lankytis į susirinkimus LDS. 13 kuopos. Kitas susirinkimas įvyks penktadieny, vasario 7 d., 7:30 val. vakare, mokyklos kambary. Ateikite gausiai. Nepamirškite užsimokėti duokles.

Valdyba

WATERBURY, CONN

Sausio 27 d., 1 val. po pietų įvyko LDS. 5 kuopos susirinkimas senos mokyklos kambary, Congress Ave. Ateikite visi. Valdyba

BRIGHTON, MASS.

L. D. S. 22 kuopos mėnesinis susirinkimas, įvyks penktadieny, vasario 7, 7:30 val. vak., Lincoln svetainėj, 26 Lincoln St. Ateikite visi.

Valdyba

CLEVELAND, OHIO

Vasario 12 d., 8-tą val. vakare, Lietuvių Salėj įvyks LDS. 51 kp. mėnesinis susirinkimas. Gerbiami nariai prašomi susirinkti. Rašt

MONTELLO, MASS.

LDS. 2 kp. susirinkimas įvyks vasario 4 d., šv. Roko svetainėje. Visi nariai prašomi ateiti į šį susirinkimą ir užsimokėti sena užtrauktas mėnesines duokles.

Valdyba

ELIZABETH, N. J.

LDS. 16 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks trečiadieny, vasario 5 d., 7 val. vakare, bažnytinėje svetainėje. Nariai kviečiami gausiai ateiti ir atsivesti savo draugus(es) prirašyti.

Valdyba

IŠRENDAVOJIMUI KAMBARIAI

"Darbininko" name 5 ar 7 gražūs dideli ir šviesi kambariai. Yra elektra, gasas, maudynės, skalbynė duodama šiluma ir janitorius patarnauja. Dėl platenių informacijų kreipkitės "Darbininko" Administraciją.

Tel. So. Boston 0823
NAUJOJE VIETOJE
LIETUVIS DANTISTAS
DR. M. V. CASPER
(KASPARAVIČIUS)
511 Broadway, So. Boston
Ofsio valandos:
nuo 9 iki 12 ryte ir nuo 1:30 iki 5 ir nuo 6 iki 8 val. vakare. Ofisas uždarytas subatos vakarais ir nedėldieniais, taip-gi seredomis nuo 12-tos dieną uždarytas
Taipgi nuimu ir X-Ray

Tel. So. Boston 0506-W.
Lietuvys Dantistas
A. L. KAPOČIUS
251 Broadway, South Boston
("Keleivio" name)
Ofiso valandos nuo 9 iki 12, nuo 1:30—6 ir nuo 6:30—9 vakare. Seredomis nuo 9—12 val. dieną. Subatomis nuo 9 iki 6 vak. Nedėliomis nuo 9 iki 12 (pagal sutartį).

Lietuvis Dantistas
DR. S. A. GALVARISKI
(GALINAUSKAS)
414 Broadway, So. Boston
Tel. So. Boston 2300
Ofisas atdaras nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 1:30 iki 5:30 po piet ir nuo 6 iki 9 vakare. Šventą dieną pagal susitarimą

Lietuvis Graborius
P. J. AKUNEVIČIUS
256 Broadway, So. Boston
Telephone So. Boston 4486
Mirus šeimynos nariui, likusiems našlaičiams arba giminėms pinigai reikalingi. Tampykite juos. Aš laidotuves aprupinu gerai ir nebrangiai.

Rezidencijos Tel.: 0779-R. K.
Ofiso Telefonas: S. B. 0779-W.
S. BARUSEVIČIUS
Lietuvis Graborius, Balsamuotojas, Real Estate ir Public Notaras
254 W. Broadway
South Boston, Mass.
Rezidencija: 838 Dorchester Av. Dorchester, Mass.

LIETUVIS GRABORIUS

VLADAS P. MIKŠA
49 Church St., Lowell, Mass.
Telephone 5786.
Laidotuves aprupinu gerai ir nebrangiai. Patarnauju dėl krikštynų, vestuvių ir šiaip visokiems reikalams.

E. V. WARABOW
(Wrubliauskas)
LIETUVIS GRABORIUS IR BALSAMUOTOJAS
1043 Washington Street
Norwood, Mass.
Tel. Norwood 1503
MONTELLO OFFICE
104 Ames Street
Telephone Brockton 7879-J.

PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ
D. A. ZALETSKAS
Graborius ir Balsamuotojas
877 ir 443 Cambridge Street, Cambridge, Mass.
Telephone University 0681-W

DAKTARAS BALABAN
Gydytojas iš Rusijos
875 Dorchester St., So. Boston.
Tel. S. B. 4768
Rezidencija ir kitas ofisas
1284 Blue Hill Ave., Mattapan
Tel. Milton 2952.

DR. GRADY
SPECIALISTAS
Pabaigęs N. Y. university medikališką kolegiją; buvęs gydytoju Ft. Hamilton Ligoninėj, N. Y.; chirurgas į Out-Patient Staff Lowellio ligoninės. Daktaras Miesto Dispensary; sujungtas prie St. John's Ligoninės; Medikališkas egzaminuotojas dėl Metropolitan Life Ins.; Lowell YMCA. Gym.; A. O. Fossegra of America. Valandos: Antr., Ketv., Šeštad. 10 iki 12 ryte, 2—6, 7—8 vak. Sekmadienį 10 iki 12. 37 Tremont St. Peterimes dykai.

1930 METAIS
Skaitykite ir platinkite mėnesinį mokslo, literatūros ir sveikatos laikraštį
"SARGYBĄ"
"SARGYBA" duoda populiarių straipsnių iš įvairių mokslo sričių, supažindina skaitytojus su naujaisiais mokslo laimėjimais ir išradimais.
"SARGYBA" plačiai rašo sveikatos klausimais, pataria, kaip apsisaugoti nuo įvairių ligų, kaip pačiam susirgus pasigydyti, pailginti gyvenimą...
"SARGYBA" kovoja su įvairiomis dvasios negaliomis ir gyvenimo nenormalumais, k. a. bedievybe, girtavimu, ištvirkimu ir tt.
"SARGYBOJE" skaitytojas randa įvairių žinių ir apžvalgų iš mokslo, meno, politikos ir visuomenės gyvenimo.
"SARGYBOS" kaina: metams — 6 litai, pusei metų — 3 litai, 1 numeris—75 centai. Užsienyj dvigubai brangiau.
Metiniams skaitytojams duoda priedų "Laimės" kalendorius ir loterijos bilietas.
Adresas; "Sargybos" Administracija, Kaunas, Liaudies namai.

Lietuvą matysi skaitydamas Kitalikų Veikimo Centro leidžiamą savaitraštį
"MŪSŲ LAIKRAŠTIS"
Jį reikia užsisakyti sau Amerikoj ir visiems giminėms ir pažįstamiems Lietuvoje.
"Mūsų laikraštis" metams kainuoja keturi litai, pusei metų du litai.
Latvijoj, Estijoj ir Vokietijoj kaina ta pati, o visur kitur užsienyj (taigi ir Amerikoj)—trigubai brangiau.
Adresas: Lietuva, Kaunas, Laisvės Alėja 31 Nr. "Mūsų Laikraštis."

XI METAI XI METAI
VISI, KAM TIK RŪPI MŪSŲ KARIUOMENĖ IR KRAŠTO GYNIMAS, SKAITO
"KARĮ"
PIGŲ, POPULIARŲ SAVAITINĮ KARIŲ LAIKRAŠTĮ
"KARY" yra daug paveikslų, apysakų, feljetonų, eilėraščių, įvairenybių ir tt. Kiekviename "KARIO" nr. yra linksmas skyrius "*Kaprinės pabiros.*"
Šiemet "KARYS" žymiai papigintas. Jo kaina metams: Lietuvoje 8 litai; Amerikoje 1 doleris 60 amerikoniškų centų.
Redaguoja kpt. *Balčiūnas.* Leidžia *Karo Mokslo Valdyba.*
Adresas: Europa—Lithuania, Kaunas, Nepriklausomybės aikštė "KARYS."

GERAS LAIKRAŠTIS TIKRIAUSIAI GALI PAGELBĖTI DARBININKUI SURASTI KELIUS IR BŪDUS VADUOTIS IŠ VARGŲ IR NELAIMIŲ

"DARBININKAS"
yra
TINKAMIAUSIAS LAIKRAŠTIS DARBININKAMS

"DARBININKO" NUPIGINTA KAINA:

Amerikoje metams	$4.00
Pusei metų	$2.00
Lietuvoje metams	$5.00
Pusei metų	$2.50

"DARBININKAS"
EINA DU KARTU SAVAITĖJE.

GALIMA UŽSIRAŠYTI TIK SAVAITINĮ

Kaina:

Amerikoje metams	$2.00
Lietuvoje metams	$2.50

Vajaus metu užsirašantiems duodame brangių dovanų.
Reikalauk pasižiūrėjimui.

"DARBININKO" SPAUSTUVĖJE
ATLIEKA ĮVAIRIUS SPAUDOS DARBUS
PRIEINAMOMIS KAINOMIS.
Reikale Kreipkitės Pas
"DARBININKAS"
366 West Broadway South Boston, Mass.
Tel. So. Boston 0620